

ICCCJ – Act administrativ. Cerința clarității redactării textului ca premisă a legalității

Legislație relevantă:

- Legea nr. 554/2004, art. 2

O autoritate publică cu atribuții de supraveghere, prevenire și control într-o anumită arie de activitate, având în vedere poziția dominată pe care o ocupă în virtutea prerogativelor de putere publică pe care legea i le pune la dispoziție pentru realizarea interesului public în slujba căruia se află, are obligația, rezultată din exigențele bunei administrări, să emită, pentru organizarea activității sale, norme administrative clare, care să nu genereze riscul distorsionării liberei concurențe și apariției conflictelor de interese.

Actul administrativ care nu îndeplinește condiția de claritate în măsură să excludă interpretarea în sensul deturnării scopului prevederilor legale în aplicarea cărora a fost dat, este nelegal fiind emis cu exces de putere, în sensul art. 2 alin. (1) lit. n) din Legea nr. 554/2004.

Decizia nr. 1622 din 27 martie 2014

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel București – Secția a VIII-a, contencios administrativ și fiscal, reclamanta Asociația EVO a solicitat anularea dispozițiilor art.3 din Ordinul nr. 17 emis la 30 martie 2011 de către Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor.

În motivarea cererii, reclamanta a arătat, în esență, că, în baza art.48 din Legea nr.215/2004, Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor a emis Ordinul nr.17 din 30 martie 2011, care la art.3 prevede că “pentru asigurarea prin analize de laborator pentru realizarea acțiunilor de supraveghere, prevenire, control și eradicare a bolilor la animale, a celor transmisibile la om, protecția animalelor și protecția mediului, precum și a unui autocontrol privind sănătatea animală și siguranța alimentelor conform prevederilor legale în vigoare, operatorii economici pot încheia, în condițiile legii, contracte cu laboratoarele centrale, zonale și județene ale autorității sanitar veterinare și pentru siguranța alimentelor pentru efectuarea de analize pentru produsele supuse supravegherii și controlului...”.

Reclamanta a susținut că Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor deține controlul asupra laboratoarelor de stat din subordinea direcțiilor sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene și ale municipiului București care desfășoară preponderent și activități comerciale cu agenții economici pe care îi îndrumă să efectueze programele de autocontrol cu acestea, deși aceleași activități le efectuează și laboratoarele private. De asemenea, deține controlul și asupra inspectorilor cu atribuții privind autorizarea, înregistrarea, controlul și sancționarea agenților economici; laboratorului de referință IISPV (Institutul de Igienă și Sănătate Publică Veterinară) și direcției de autorizare a laboratoarelor.

În aceste condiții, reclamanta a apreciat că Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor nu asigură imparțialitatea și echidistanța obligatorii conform legii, întrucât comisiile de autorizare sunt constituite exclusiv din personalul autorității pârâte care își autorizează propriile compartimente.

În acest mod, laboratoarele de stat din subordinea direcțiilor

sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor sunt puse în postura dublă de arbitru și jucător pe piața efectuării contra cost a examenelor de laborator din cadrul programelor de autocontrol, fiind astfel încălcate dispozițiile Legii concurenței nr.21/1996 și ale Legii nr.161/2005.

Reclamanta a mai arătat că Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor trebuie să servească scopului său existențial, respectiv protecția publică și libera concurență și nu crearea unui monopol, prin aplicarea unor dispoziții și dezvoltarea lor prin acte de tip administrativ.

Pârâta Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor a formulat întâmpinare prin care a invocat excepția inadmisibilității acțiunii pentru neîndeplinirea procedurii prealabile, iar pe fondul cauzei, a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

Prin încheierea de ședință de la 9.05.2012, Curtea a admis cererea de sesizare a Curții Constituționale cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a art. 48 alin. 5 din OG nr. 42/2004, astfel cum a fost modificat prin pct. 62 al Legii nr. 215/2004, invocată de reclamantă.

Soluția primei instanțe

Prin sentința civilă nr.3318 din 18 mai 2012, Curtea de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a admis acțiunea formulată de reclamanta Asociația EVO și a anulat dispozițiile art.3 din Ordinul nr. 17, emis la 30 martie 2011 de către Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor.

Pentru a pronunța soluția, instanța de fond a reținut că, în conformitate cu reglementarea dată de O.G. nr.42/2004 aprobată cu modificări din Legea nr. 215/2004, Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor este instituția cu atribuții de control în domeniul veterinar și

singura autoritate care poate constata contravenții și aplica sancțiuni în materie, iar în vederea exercitării acestei activități de control, dispune de laboratoare de cercetare și analiză, finanțate de la bugetul de stat.

Instanța de fond a apreciat că dispozițiile art.48 alin.(5) din O.G. nr.42/2004, astfel cum a fost modificat prin pct.62 al Legii nr.215/2004, nu aduc atingere principiului concurenței loiale, nefavorizând în niciun fel institutele și direcțiile sanitar-veterinare în raport cu operatorii economici privați.

Referitor la art. 3 din Ordinul nr.17/2011, instanța de fond constată că acesta se referă efectiv la încheierea contractelor cu laboratoarele centrale, zonale și județene ale autorității sanitar-veterinare, inclusiv în scopul autocontrolului, într-o formulare care nu lasă de înțeles, în mod evident, că astfel de contracte pot fi încheiate cu operatori economici din mediul privat care acționează în domeniu.

Or, rațiunea legiuitorului, care a prevăzut că Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor coordonează tehnic și administrativ, organizează și controlează efectuarea activităților publice sanitar-veterinare, în timp ce activitățile de asistență, precum și desfășurarea de analize în laboratoare autorizate pentru activitatea de autocontrol, le-a lăsat la dispoziția mediului privat, a fost tocmai aceea de a nu se încălca legislația în materia concurenței, precum și evitarea eventualelor conflicte de interese.

Astfel că, în opinia instanței de fond, interpretarea art. 48 alin. (5) din O.G. nr. 42/2004, altfel decât în sensul că veniturile din tarife se referă exclusiv la activitățile sanitar-veterinare și de laborator etc., desfășurate în contextul activității date în sarcina Autorității Naționale Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor de lege

(coordonare, organizare, control) este evident de natură să conducă, atât la încălcarea art.2 alin. (1) lit.b și art.9 alin. (1) din Legea nr.21/1996 (referitoare la interzicerea actelor și faptelor care restrâng, împiedică sau denaturează concurența, săvârșite de autoritățile și instituțiile administrației publice centrale sau locale, în măsura în care acestea, prin deciziile emise sau prin reglementările adoptate, intervin în operațiuni de piață, influențând direct sau indirect concurența), cât și a prevederilor Regulamentului CE nr. 882/2004 referitoare la evitarea oricărui conflict de interese în rândul personalului care efectuează controalele oficiale.

Prin urmare, Ordinul nr. 17/2011 emis de ANSVSA prin art. 3 deschide calea încălcării principiilor concurenței loiale, inclusiv prin poziția dominantă pe care ar dobândi-o pe o piață în care, în mod evident, agenții economici ar fi mai interesați sau chiar forțați să obțină, spre exemplu, un buletin de analize emis chiar de laboratoarele A.N.S.V.S.A., decât de un laborator privat autorizat, știind că activitatea de verificare și control aparține exclusiv autorității administrative.

În plus, instanța de fond a considerat că, prin precizările referitoare la activitatea de autocontrol, Ordinul adaugă la actul normativ cu forță juridică superioară reprezentat de O.G. nr. 42/2004, aprobat prin Legea nr. 215/2004, lărgind fără temei domeniul de competență stabilit de legiuitor.

Autoritatea Națională Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (A.N.S.V.S.A.) a atacat cu recurs sentința menționată, solicitând modificarea ei în sensul respingerii acțiunii reclamantei, pentru motive pe care le-a încadrat în prevederile art. 304 pct. 9 Cod procedură civilă.

În motivarea căii de atac, recurenta – pârâtă a criticat sentința ca fiind netemeinică și nelegală, fiind dată cu aplicarea greșită a legii, arătând, contrar concluziei

instanței, că art. 3 din Ordinul nr. 17/2011 nu impune operatorilor economici obligația de a încheia contracte doar cu laboratoarele centrale, zonale și județene ale autorității sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor, din formularea “*pot încheia*” rezultând, într-o manieră care nu lasă loc de interpretare, că aceștia pot încheia contracte pentru efectuarea de analize pentru produsele supuse supravegherii și controlului, cuprinse în programele prevăzute la art. 1 din Ordin și cu laboratoarele private.

Cu referire la considerentele privind conflictul de interese și poziția dominantă a A.N.S.V.S.A. în relația cu laboratoarele sanitare și pentru siguranța alimentelor private, recurenta – pârâtă a arătat că, în contextul normativ trasat de O.G. nr. 42/2004, aprobată cu modificări prin Legea nr. 215/2004, cu modificările și completările ulterioare, și H.G. nr. 1415/2009, privind organizarea și funcționarea A.N.S.V.S.A. și a unităților din subordinea acesteia, prin emiterea Ordinului nr. 17/2011, A.N.S.V.S.A. și-a îndeplinit prerogativele de putere publică, de reprezentant al statului, asigurând condițiile necesare pentru supravegherea siguranței alimentelor, inclusiv prin efectuarea *examenelor de laborator din cadrul programelor de autocontrol de către* laboratoarele centrale, zonale și județene ale autorității sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor.

Având în vedere argumentele expuse, a considerat că motivația instanței de fond cu privire la “‘poziția dominantă”, “concurență neloială”, “conflict de interese”, nu poate fi primită, ANSVSA îndeplinindu-și misiunea, în limitele competențelor legale ce i-au fost delegate de către statul român.

Cu privire la încălcarea de către A.N.S.V.S.A. a prevederilor art. 9 din Legea nr. 21/1996 – Legea concurenței, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a arătat că prevederile legale invocate trebuie coroborate cu prevederile

art. 2., alin. (1) lit. b) „Dispozițiile prezentei legi se aplică actelor și-faptelor care restrâng, împiedică sau denaturează concurența, săvârșite de:... b) autoritățile și instituțiile administrației publice centrale sau locale, în măsura în care acestea, prin deciziile emise sau prin reglementările adoptate, intervin în operațiuni de piață, influențând direct sau indirect concurența, cu excepția situațiilor când asemenea măsuri sunt luate în aplicarea altor legi sau pentru apărarea unui interes public major.”

Având în vedere considerentele expuse, A.N.S.V.S.A., prin aprobarea Ordinului 17/30 martie 2011, a urmărit realizarea misiunii stabilite de statul român prin lege, și anume apărarea unui interes public major: sănătatea publică.

În altă ordine de idei, recurenta – pârâtă a arătat că art. 3 din Anexa la Ordinul nr. 48/2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor privind autorizarea laboratoarelor supuse controlului sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor stabilește categoriile de laboratoare, acreditarea acestora fiind făcută de către RENAR, instituție independentă de A.N.S.V.S.A., iar pachetul de igienă (Regulamentele 852 și 853/2004) care reglementează programul de asigurare a calității, prevede că autocontrolul poate fi realizat și de către operatorii economici, fără a exclude efectuarea lui de laboratoarele din cadrul direcțiilor sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor județene.

Prin urmare, este neîntemeiată reținerea instanței de fond că art. 3 din Ordinul nr. 17/30 martie 2011 încalcă prevederile Regulamentului CE nr. 882/2004 referitoare la evitarea oricărui conflict de interese în rândul personalului care efectuează controalele oficiale.

Asociația EVO nu a formulat întâmpinare în condițiile art. 308 alin. (2) Cod procedură civilă, dar a depus la dosar note scrise prin care a răspuns criticilor formulate în recurs,

considerându-le nefondate, în principal pentru motivul că art. 3 din Ordinul nr. 17/2011, care se referă efectiv la încheierea contractelor pentru autocontrol, nu lasă de înțeles că astfel de contracte pot fi încheiate cu operatorii economici din mediul privat care acționează în domeniu.

În plus, a arătat că O.G. nr. 42/2004 nu stipulează posibilitatea ca laboratoarele județene să desfășoare activități de autocontrol, în caz contrar existând riscul unei distorsiuni majore a pieței de specialitate la nivel național, efect al dublei posturi, de a controla și a sancționa, cumulată de A.N.S.V.S.A.

Recursul nu este fondat.

Așa cum rezultă din expunerea rezumativă cuprinsă la pct. 1 din prezenta decizie, intimată – reclamantă a supus controlului instanței de contencios administrativ articolul 3 din Ordinul A.N.S.V.S.A. nr. 17/30 martie 2011, pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Programului acțiunilor de supraveghere, prevenire, control și eradicare a bolilor la animale, a celor transmisibile de la animale la om, protecția animalelor și protecția medului, de identificare și înregistrare a bovinelor, suinelor, ovinelor și caprinelor pentru anul 2011, precum și a Normelor metodologice de aplicare a Programului de supraveghere și control în domeniul siguranței alimentelor pentru anul 2011.

Norma administrativă contestată are următorul conținut: „Pentru asigurarea prin analize de laborator pentru realizarea acțiunilor de supraveghere, prevenire, control și eradicare a bolilor la animale, a celor transmisibile de la animale la om, protecția animalelor și protecția mediului, precum și a unui autocontrol privind sănătatea animală și siguranța alimentelor conform prevederilor legale în vigoare, operatorii economici pot încheia, în condițiile legii, contracte cu laboratoarele centrale, zonale și județene ale autorității sanitar – veterinare și pentru siguranța alimentelor pentru

efectuarea de analize pentru produsele supuse supravegherii și controlului cuprinse în programele prevăzute la art. 1.”

În esență, în fundamentarea soluției de admitere a acțiunii, instanța de fond a reținut că prevederile art. 48 alin. (5) din O.G. nr. 42/2004, astfel cum au fost modificate prin pct. 62 al Legii nr. 215/2004, prin ele însele nu aduc atingere principiului concurenței loiale, nefavorizând structurile publice în raport cu operatorii economici privați. Totuși art. 3 din Ordinul nr. 17/2011, emis pentru organizarea executării legii, prin modul în care a fost formulat, nu lasă de înțeles în mod evident că operatorii economici pot recurge și la entitățile private care acționează în domeniu, deschizând calea încălcării principiilor concurenței loiale, inclusiv prin poziția dominantă pe care ar dobândi-o pe piață laboratoarele A.N.S.V.S.A., autoritate care are și funcția de verificare și control.

Contrar susținerilor recurente – pârâte, soluția primei instanțe reflectă interpretarea și aplicarea corectă a prevederilor legale referitoare la rolul și atribuțiile A.N.S.V.S.A., analizate în contextul mai larg al respectării principiilor unei piețe concurențiale și evitării conflictelor de interese.

Împărtășind concluzia judecătorului fondului, instanța de control judiciar nu neagă dreptul structurilor A.N.S.V.S.A. de a presta, contra cost, activitățile enumerate în art. 3 din Ordinul nr. 17/2011, în condițiile în care art. 48 alin. (5) din O.G. nr. 42/2004 prevede că veniturile proprii pentru institutele veterinare și pentru direcțiile sanitar-veterinare, „se constituie din exercitarea activității de inspecție și control sanitar-veterinar, din tarife pentru activități sanitar-veterinare și de laborator, din consultanță și din alte prestații specifice: acțiuni de dezinfecție, dezinsecție, deratizare, examene și analize de laborator, precum și din alte activități din domeniul sanitar-veterinar”.

Având însă în vedere cumulul de atribuții de supraveghere, prevenire și control pe care îl deține autoritatea publică în domeniul său de activitate, și, mai cu seamă, poziția dominată pe care o ocupă aceasta în virtutea prerogativelor de putere publică pe care legea i le pune la dispoziție pentru realizarea interesului public evocat în recurs, A.N.S.V.S.A. avea obligația, rezultată din exigențele bunei administrări, să emită, pentru organizarea activității sale, norme administrative clare, care să nu genereze riscul distorsionării liberei concurențe și apariției conflictelor de interese.

Or, prevăzând că operatorii economici “pot încheia” contracte cu laboratoarele teritoriale și centrale ale autorității publice, fără a menționa expres și posibilitatea încheierii unor astfel de contracte cu agenții privați acreditați conform Ordinului nr. 48/2010, art. 3 din Ordinul nr. 17/2011 nu îndeplinește condiția de claritate care să excludă interpretarea menționată mai sus, prin deturnarea scopului prevederilor legale în aplicarea cărora a fost emis, situație ce poate fi încadrată în definiția excesului de putere, în sensul art. 2 alin. (1) lit. n) din Legea nr. 554/2004.

Având în vedere toate considerentele expuse mai sus, Înalta Curte a respins recursul, ca nefondat, în temeiul art. 312 alin. (1) Cod procedură civilă, nefiind identificate motive de reformare a sentinței, potrivit art. 20 alin. (3) din Legea nr. 554/2004 sau art. 304 pct. 9 și 304¹ Cod procedură civilă.

ICCJ – Fixarea prețurilor de vânzare a produselor către terți. Aprecieria gravității faptei anticoncurențiale ca element de individualizare a sancțiunii aplicate

Legislație relevantă:

Legea nr. 21/1996, art. 5 alin. (1) lit. a) și art. 51 alin. (1) lit. a)

Stabilirea de către producător, în conținutul contractelor de dealer și de vânzare-cumpărare privind distribuția produselor proprii, a unor sancțiuni privitoare la nerespectarea listei de prețuri convenite cu societățile distribuitoare, înlătură posibilitatea aprecierii acestor prețuri ca având un caracter de recomandare, astfel încât este corectă calificarea acestei fapte drept o înțelegere anticoncurențială pe verticală, ce cade sub incidența interdicției prevăzute de dispozițiile art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței nr. 21/1996.

Prin restrângerea libertății intermediarilor de a determina singuri sau de a negocia prețurile de vânzare pentru respectivele produse în funcție de costurile înregistrate de fiecare comerciant și prin raportare la cerere și ofertă, această faptă intră în categoria restricționărilor grave ale concurenței, interzise „per se” de legislația în domeniu, pentru care se aplică o amendă de până la 10% din cifra de afaceri, această faptă neputând fi încadrată în categoria celor de gravitate mică, pentru care se aplică o amendă în procent de 2% până la 4% din cifra de afaceri totală realizată în anul financiar anterior sancționării.

Decizia nr. 1472 din 21 martie 2014

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel București, Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal, reclamanta SC S.A. SRL, în contradictoriu cu pârâtul Consiliul Concurenței, a solicitat anularea deciziei nr. 99/27.12.2011 emise de acesta.

În motivarea cererii, reclamanta a arătat, în esență, că pârâtul Consiliul Concurenței a făcut o greșită aplicare a prevederilor Ordinului nr. 420/2010, modificat prin Ordinul nr. 898/2011 privind individualizarea sancțiunii, respectiv a încadrat fapta la nivelul mediu de gravitate în loc de nivelul mic; a aplicat, în mod nelegal, o majorare la amenda aplicată, pentru realizarea efectului preventiv al sancțiunii și nu a făcut aplicarea nici unei circumstanțe atenuante, deși în cauză erau incidente mai multe astfel de circumstanțe.

Reclamanta a invocat nulitatea Deciziei nr. 99/2011 sub un dublu aspect. În primul rând, pentru încălcarea de către Consiliul Concurenței a normei imperative prevăzute de art. 36 din Legea nr. 21/1996.

Astfel, în Decizia nr. 99/2011 sunt menționate numai Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței nr. 456 din 02 decembrie 2009 privind declanșarea investigației și Ordinul nr. 477 din 17 decembrie 2009 prin care a fost extinsă investigația la toți distribuitorii SC S.A.P.D. SRL, însă din raportul investigației rezultă că au fost emise mai multe ordine, prin care investigația a fost extinsă și la alte societăți comerciale, dar societatea reclamantă nu a avut niciodată cunoștința despre existența niciunuia dintre aceste ordine.

Or, potrivit dispozițiilor art. 36 alin. (4) și alin. (6) din Legea nr. 21/1996, obligația de informare a persoanei supuse investigației este imperativă și de la acest text de lege nu se poate deroga. Această normă de drept a fost instituită în beneficiul întreprinderii, care trebuie să fie informată cu

privire la declanșarea investigației, pentru ca aceasta să aibă posibilitatea propunerii unor angajamente Consiliului Concurenței, în scopul înlăturării situației care a condus la declanșarea investigației, după cum rezulta din prevederile art. 462 alin. (1) din Legea nr. 21/1996.

Reclamanta a susținut că Decizia nr. 99/2011 este de asemenea supusă nulității, pentru încălcarea prevederilor art. 15 din Ordinul nr. 668 din 19 august 2011 pentru punerea în aplicare a Regulamentului privind constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor de către Consiliul Concurenței și ale art. 16 din O.U.G. nr. 2/2001, respectiv Consiliul Concurenței nu a indicat faptele concrete de restrângere ale concurenței și nu a făcut dovada existenței unui presupus raport de concurență între anumite firme din lanțul de la producător la consumator, nefiind răsturnată nici prezumția de nevinovăție a reclamantei.

Pe fond, reclamanta a arătat că, în cauză, nu este vorba despre o înțelegere sau o practică concertată și, ca o consecință, nu poate exista obiectul împiedicării, restrângerii sau denaturării concurenței pe piață.

Din raportul de investigare și din actele care au stat la baza fundamentării acestuia rezultă, în mod indubitabil, că prețul la vânzare nu a fost impus societății, ci numai i s-a recomandat. Or, între termenul impus – care semnifică o obligație imperativă – și termenul de recomandare – care are caracter facultativ – este o diferență de natură și forță juridică, care nu lasă locul unei confuzii între acești termeni.

Prețul recomandat nu a fost respectat aproape de niciuna dintre firmele vânzătoare ale produsului, fiecare dintre aceste firme aplicând la vânzare prețuri care au ținut exclusiv de politica lor comercială.

Reclamanta a susținut că din datele deținute inclusiv de

Consiliul Concurenței rezultă că toate firmele, la un loc, afectate de înțelegere, au o cota de piață care se situează sub 1% din piața relevantă, astfel ca din acest punct de vedere sunt aplicabile prevederile art. 8 alin. (1) din Legea nr. 21/1996.

Consiliul Concurenței a făcut o greșită aplicare a prevederilor art. 52 alin. (1) din Legea nr. 21/1996 și a Ordinului nr. 420/2010, modificat prin Ordinul nr. 898/2011, privind individualizarea sancțiunii și nu a ținut cont de criteriile concrete stabilite în acest ordin și, drept urmare, a încadrat fapta la nivelul mediu de gravitate, astfel încât s-a încadrat în cuantumul de 2% la 4%, de sancțiune, din cifra de afaceri, în loc să o încadreze la nivelul mic de gravitate, asupra căruia se aplica un cuantum de 0,6 % până la 2%.

Potrivit dispozițiilor Ordinului 420/2010, faptele de gravitate mică sunt definite ca fiind acele fapte care au „un impact redus asupra pieței sau care afectează o parte limitată a acesteia”.

Toate firmele, la un loc, afectate de înțelegere, au o cotă de piață care se situează sub 1% din piață, astfel că fapta, ca atare, nu poate fi încadrată decât la fapte de gravitate mică.

În consecință, fapta presupus comisă de societate se încadrează în categoria faptelor de mică gravitate și, drept urmare, ar urma să fie sancționată cu o amendă în cuantum de la 0.6% la 2%. Păstrând aceeași individualizare a sancțiunii, și anume către minim, așa cum a procedat Consiliul Concurenței, ar trebui ca sancțiunea aplicată să fie de 0.6% din cifra de afaceri.

Reclamanta susține că, având în vedere cifra de afaceri realizată pe anul 2010 de 736.724 lei, cuantumul amenzii trebuia să fie de 3.683, 62 lei ($736.724 \times 0.6\%$ – circumstanțe atenuante).

În concluzie, în situația în care se apreciază că au fost

încălcate totuși dispozițiile art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 21/1996, se impune a se constata că, în cauză, sunt aplicabile prevederile art. 51 alin. (3) din lege și, văzând conceptul politicii de clemență definit de Consiliul Concurenței, societatea urmează să fie absolvită integral de amenda contravențională aplicată.

2. Hotărârea instanței de fond

Curtea de Apel București, Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal, prin sentința civilă nr. 7172 din 18 decembrie 2012, a respins acțiunea formulată de reclamanta SC S.A. SRL în contradictoriu cu pârâtul Consiliul Concurenței, ca neîntemeiată.

Pentru a pronunța această soluție, instanță de fond a reținut, în esență, că decizia atacată cuprinde descrierea faptei contravenționale (capitolul IV intitulat „Acte și fapte constatate”, de la paragraful nr.(51) până la paragraful (88), criticile reclamantei nefiind fondate.

Cu privire la fapta contravențională reținută în sarcina reclamantei instanța de fond a constatat că nu se poate reține că prețul prevăzut în Anexa nr. 2 la contractul nr. 9 din 28 mai 2010 a fost unul de recomandare în condițiile în care nerespectarea acestuia dădea nașterii dreptului vânzătorului „de a refuza a onora alte comenzi ale cumpărătorului”.

Instanța de fond a constatat că înțelegerea respectivă a avut ca obiect stabilirea prețului, fiind o încălcare „prin obiect”, neavând relevanță care au fost în concret efectele acesteia („sunt interzise orice înțelegeri între întreprinderi, decizii ale asociațiilor de întreprinderi și practici concertate, care au ca obiect sau au ca efect împiedicarea, restrângerea ori denaturarea concurenței pe piața românească sau pe o parte a acesteia”- art. 5 alin. (1) din Legea nr. 21/1996).

Prima instanță a reținut că, în speță, nu sunt incidente

prevederilor art. 5 alin. (2) și (3) din Legea nr. 21/1996, nedovedindu-se faptul că respectiva înțelegere a contribuit la „îmbunătățirea producției sau distribuției de mărfuri, la promovarea progresului tehnic sau economic, asigurând, în același timp, consumatorilor un avantaj corespunzător celui realizat de părțile la respectiva înțelegere, decizie ori practică concertată”).

Limitele prevăzute la art. 8 alin. (1) din Legea nr. 21/1996 nu sunt aplicabile înțelegerilor care, în mod direct sau indirect, au ca obiect fixarea prețurilor de vânzare a produselor către terți.

Instanța de fond a constatat că împrejurarea invocată prin acțiune cu privire la lipsa unei structuri de personal de specialitate economică sau juridică nu poate constitui un element exonerator de răspundere.

De asemenea, a constatat că individualizarea sancțiunii s-a realizat potrivit dispozițiilor art. 51 și 52 din lege și Instrucțiunilor privind individualizarea sancțiunilor pentru contravențiile prevăzute la art. 51 din Legea concurenței nr. 21/1996, emise de către Consiliul Concurenței, aprobate prin Ordinul nr. 420/2010.

Instanța de fond a apreciat că, în mod corect, pârâțul a reținut că fapta părților contractante intră în categoria restricționărilor grave ale concurenței, interzise „per se” de legislația de concurență, punând în pericol concurența și aplicarea liberă a principiului economiei de piață, privind jocul liber cerere-oferta, afectând interesul cumpărătorului final. Având în vedere natura faptei săvârșite, nu se poate concluziona că aceasta este de o gravitate mică.

Reclamantei i-a fost aplicată o amendă în cuantum de 2,3% din cifra de afaceri (procentul de 2% fiind cel maxim pentru faptele de gravitate mică și respectiv cel minim pentru cele de gravitate medie, conform Ordinului nr. 420/2010).

Prin Decizie nu s-a dispus aplicarea unui quantum adițional de 65%, ci a unui quantum adițional cuprins între 0 și 65%, în funcție de durata concretă a încălcării în cazul fiecărui participant.

Referitor la dispoziții din Ordinul nr. 420/2010, astfel cum a fost modificat prin Ordinul nr.898/2011 invocate de reclamantă prin acțiune, instanța de fond a constatat că aceste dispoziții au intrat în vigoare la 29.12.2011, după emiterea deciziei contestate (27.12.2011).

3. Motivele de recurs înfățișate de reclamantă

Împotriva sentinței Curții de apel a formulat recurs, în termen legal reclamanta SC S.A. SRL Ploiești, invocând dispozițiile art. 304 pct. 6, 7, 8 și 9 și art. 304¹ C. proc. civ.

Recurenta critică modul în care instanța de fond a interpretat dispozițiile art. 36 alin. 4 din Legea nr. 21/1996 care se referă la comunicarea copiei certificate a ordinului de abilitare a inspectorilor de concurență cu puteri de inspecție ce au fost introduse prin O.U.G. nr. 75/6.07.2010, act normativ ulterior emiterii Ordinului nr. 477/17.12.2009.

Se arată că instanța de fond s-a limitat să observe anterioritatea emiterii Ordinului nr. 477/2009 fără însă să supună analizei esența susținerilor sale cu privire la comunicarea ordinelor emise de Consiliul Concurenței și a efectelor pe care această comunicare le produce. Susține recurenta că nu a avut cunoștință de niciunul dintre ordinele emise de Consiliul Concurenței privind declanșarea, respectiv, extinderea investigației ce o viza.

Mai arată recurenta că în mod greșit instanța de fond a apreciat că decizia Consiliului Concurenței cuprinde descrierea faptei contravenționale, întrucât din lecturarea respectivei decizii nu rezultă împrejurările în care s-au

comis presupusele fapte, intimatul limitându-se să afirme că a încălcat dispozițiile art. 5 alin.1 lit. a) din Legea nr. 21/1996.

O altă critică vizează concluzia judecătorului fondului în sensul că prețul prevăzut în anexă la contract nu poate fi considerat unul de recomandare, în condițiile în care nerespectarea acestuia oferea posibilitatea vânzătorului de „a refuza, a onora alte comenzi ale cumpărătorului”.

În realitate, arată recurenta, instanța de fond nu a fost preocupată de a interpreta termenii contractului pentru a determina efectele juridice ale acestor termeni, întrucât termenul „recomandat” trebuia înțeles în sensul său obișnuit, acela de „a sfătui, a indica, a propune” (așa cum este definit de DEX).

Or, în aceste condiții, „obiectul” înțelegerii îl reprezintă o „recomandare” de preț și o obligație „să nu se încalce procedurile concurențiale”, astfel că niciuna dintre cele două categorii ale „obiectului” înțelegerii nu se încadrează în noțiunea de „obiect” definită de art. 81 CE.

În mod greșit instanța de fond nu a analizat cererea sa privind exonerarea de răspundere, față de lipsa de personal angajat, de specialitate economică sau juridică.

În fine, recurenta critică și modalitatea de individualizare a sancțiunii aplicate, arătând că judecătorul fondului a făcut constatări generice, fără să le încadreze în norme de drept, prin corelare cu situația de fapt.

4. Apărările intimatului Consiliul Concurenței

Prin întâmpinarea înregistrată la data de 3.02.2014, intimatul Consiliul Concurenței a solicitat respingerea recursului ca nefondat, răspunzând criticilor invocate de recurentă.

Intimatul a susținut, în esență, că dovada înștiințării

reclamantei cu privire la extinderea investigației declanșate este depusă la dosar – adresa nr. 20/15.01.2010, la care reclamanta a formulat răspuns înregistrat sub nr. 61/10.02.2010.

De asemenea, arată intimatul, că fapta imputată reclamantei constituie o faptă ce aduce de atingere normelor de concurență, întrucât aceasta împreună cu celelalte contraveniente au participat la o înțelegere anticoncurențială pe verticală, pe lanțul de distribuție, materializată prin semnarea unor contracte ce cad sub incidența interdicției prevăzute de art. 5 alin. 1 lit. a) din Legea concurenței nr. 21/1996.

Considerentele Înaltei Curți asupra recursului

Examinând sentința atacată prin prisma criticilor recurente, a apărărilor din întâmpinare, cât și sub toate aspectele, conform dispozițiilor art. 304¹ C. proc. civ., Înalta Curte constată că recursul este nefondat pentru argumentele ce vor fi expuse în continuare.

Recurenta-reclamantă a supus controlului de legalitate al instanței de contencios administrativ Decizia nr. 99/2011 emisă de Consiliul Concurenței, prin care s-a constatat o încălcare a dispozițiilor art. 5 alin. 1 lit. a) din Legea nr. 21/1996, republicată, de către producătorul D.P.P.I.I.S.V.T. Ltd Şirketi, importatorii SC W.C.I. SRL, SC S.A.P.D. SRL și SC P.D.T. SRL, prin încheierea unor contracte în care prețurile de vânzare cu amănuntul către consumatorii finali din România au fost stabilite de către producătorul turc, în înțelegere cu importatorii români.

Recurenta-reclamantă SC S.A. SRL a participat la înțelegerea anticoncurențială prin încheierea contractelor de dealer și vânzare-cumpărare privind distribuția de produse de parfumerie marca D&P Parfum, fiind sancționată cu o amendă contravențională în valoare de 16.945 lei, reprezentând 2,3%

din cifra de afaceri totală aferentă anului 2010.

Inițial investigația având ca obiect posibila încălcare a dispozițiilor art. 5 alin. 1 lit. a) din Legea nr.21/1996 a fost declanșată din oficiu, conform Ordinului Președintelui Consiliului Concurenței nr. 456/2.12.2009, iar ulterior a fost extinsă la toți distribuitorii SC S.A.P.D. SRL prin Ordinul nr.477/ 17.12.2009.

Referitor la extinderea investigației dispusă prin Ordinul nr. 477/2009 al Președintelui Consiliului Concurenței, recurenta-reclamantă a fost încunoștințată prin adresa înregistrată sub nr. 20/15.01.2010, aceasta comunicând un răspuns înregistrat sub nr.61/10.02.2010.

Astfel, critica recurenteii cu privire la faptul că nu a avut cunoștință de niciunul dintre ordinele emise de Președintele C.C., este nefondată.

De altfel, reclamanta a participat la audierea în fața Plenului Consiliului Concurenței, unde a fost prezentat raportul de investigație și a avut posibilitatea să-și exercite dreptul de apărare.

Evident, trimiterea pe care recurenta o face la dispozițiile O.G. nr. 75/2010 privind modificările aduse art. 36 alin. 4 din Legea nr. 21/1996, este eronată, întrucât aceste dispoziții legale reglementează situația inspecției inopinate, când inspectorul de concurență are obligația înmânării unei copii certificate a ordonanței de inspecție inopinate, dispoziții legale intrate în vigoare ulterior emiterii ordinului de extindere a investigației.

Nici critica referitoare la lipsa din cuprinsul Deciziei nr. 99/2011 a descrierii faptelor concrete de presupusă restrângere a concurenței și a împrejurărilor în care s-au comis presupusele fapte, nu poate fi reținută de instanța de control judiciar.

În mod corect judecătorul fondului a reținut că decizia atacată cuprinde descrierea faptei contravenționale [Cap.IV – Acte și fapte constatate; paragraful nr.(51); paragraful nr.(88)].

Astfel, s-a reținut că potrivit clauzelor contractuale inserate la pct.5 din Contractul nr. 9/28.05.2010, „reclamanta, în calitate de dealer, va folosi la vânzare/revânzare prețurile din anexa la contract, nerespectarea acestei obligații având drept sancțiune rezilierea necondiționată a contractului de dealer”.

Rezultă așadar, că reclamanta a participat în cadrul procesului de distribuție la înțelegerea anticoncurențială având ca obiect stabilirea prețului produselor de parfumerie, fiind o încălcare „prin obiect”, fără a avea relevanță existența sau nu a efectelor acesteia.

Fapta recurente-reclamante intră în categoria restricționărilor grave ale concurenței, denumite *per se* de legislația de concurență. Mediul concurențial a fost distorsionat în sensul că distribuitorilor, intermediarilor, revânzătorilor, li s-a restrâns libertatea de a determina singuri sau de a negocia prețurile de vânzare pe care doresc să le practice pentru produsele turcești de parfumerie, în funcție de costurile înregistrate de fiecare comerciant, precum și în raport de cere și ofertă.

Argumentul recurente în sensul că prețul prevăzut în anexa la contract nu a fost impus ci doar recomandat, nu poate fi împărtășit de instanță, întrucât existența clauzei prevăzute la pct. 5.6. – „Vânzătorul își rezervă dreptul de a refuza, a onora alte comenzi ale cumpărătorului în situația în care nu sunt respectate prețurile prevăzute în anexa 2 a prezentului contract”, contrazice această susținere.

Existența acestei sancțiuni contractuale convenite prin acordul de voință al părților contractante înlătură caracterul

de recomandare al prețului, confirmând caracterul imperativ al obligației de respectare a listei de prețuri, anexă la contract.

În ceea ce privește neanalizarea de către instanța de fond a cererii de absolvire de răspundere pecuniară ca urmare a aplicării unei politici de clemență la care face referire alin. 33 din art. 53 din Legea nr. 21/1996, Înalta Curte constată că o astfel de susținere nu se regăsește în cererea de chemare în judecată, pentru ca instanța de fond să fi fost în măsură să o analizeze.

Cu privire la individualizarea sancțiunii aplicate, potrivit dispozițiilor art. 51 alin. 1 lit. a) din Legea nr. 21/1996, încălcarea prevederilor art.5 alin.1 se sancționează cu o amendă de 0,5% până la 10% din cifra de afaceri totală, realizată de întreprinderile implicate, în anul anterior sancționării pentru faptele săvârșite.

Fiind în prezența unei înțelegeri cu privire la prețul de vânzare, fapta săvârșită de reclamantă intră în categoria restricționărilor grave ale concurenței, interzise „*per se*” de legislația în domeniu și astfel nu poate fi încadrată în categoria celor de gravitate mică, pentru care se aplică o amendă în procent de 2% până la 4% din cifra de afaceri totală realizată în anul financiar anterior sancționării .

Individualizarea sancțiunii s-a realizat în conformitate cu dispozițiile art. 51, 52 din lege și ale Instrucțiunilor privind individualizarea sancțiunilor pentru contravențiile emise de Consiliul Concurenței, aprobate prin Ordinul nr.420/2010.

Legat de durata încălcării ce trebuie luată în considerare pentru a distinge între încălcările de lungă durată și cele de scurtă durată (mai puțin de 1 an), recurenta susține că a încheiat două contracte a căror derulare s-a situat sub perioada de 1 an, astfel că în cauză nu trebuie să se aplice

nici un quantum adițional conform Ordinului nr.420/2010.

Înalta Curte reține că durata încălcării a fost stabilită în mod corect în raport de durata contractelor încheiate de reclamantă, aceasta situându-se peste pragul de 1 an, prin încheierea de contracte succesive (contracte de dealer nr.103/4.01.2010, de vânzare-cumpărare nr.009/ 28.05.2010 și nr.58/3.01.2011), ceea ce a condus la aplicarea unui spor al amenzii corespunzător criteriului încălcării de durată medie.

Pentru considerentele expuse anterior, constatând că nu există motive pentru anularea actului administrativ atacat, prin care s-a constatat încălcarea prevederilor art.5 alin.1 lit.a) din Legea nr.21/ 1996 de către reclamantă și i-a fost aplicată o amendă în sumă de 16.945 lei, reprezentând 2,3% din cifra de afaceri totală aferentă anului 2010, în temeiul art. 312 alin. 1 C. proc. civ., a fost respins recursul ca nefondat.

Trezoreria Statului, acceptator de plăți electronice pentru plata online a impozitelor și taxelor

Potrivit unui [comunicat de presă](#), Ministerul Finanțelor Publice a semnat acordul de licențiere a Trezoreriei Statului ca acceptator de plăți electronice cu carduri MasterCard și Maestro în condițiile stabilite de Ordonanța de Urgență a Guvernului nr 146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin Trezoreria Statului.

Implementarea sistemului de plată online, inclusiv extinderea serviciilor de internet banking ale Trezoreriei Statului, se va realiza din fonduri europene prin proiectul „Îmbunătățirea capacității procesului decizional la nivelul sectorului financiar din România – TREZOR”. În urma evaluării de către Autoritatea de Management a Programului Operațional Capacitate Administrativă (POCA), acesta a fost acceptat în vederea finanțării.

Proiectul va dezvolta o componentă dedicată plății cu cardul, prin intermediul căreia contribuabilii vor putea efectua plata online a tuturor tipurilor de impozite și taxe atât la bugetul de stat, bugetele locale, bugetul asigurărilor sociale de stat, cât și la cele administrate de alte instituții publice. Contribuabilii nu vor plăti comisioane la tranzacții.

„E un pas important pe care Ministerul Finanțelor Publice îl face pentru a veni în întâmpinarea contribuabililor. Aceștia își vor putea plăti taxele și impozitele de acasă și de la serviciu, cu ajutorul unui sistem sigur și accesibil. Consider că ușurința cu care ne plătim taxele și impozitele este esențială pentru o colectare mai eficientă și pentru creșterea gradului de conformare voluntară. Este și o expresie a respectului pe care îl avem pentru cetățean. Infrastructura nou creată este deschisă pentru toate sistemele de plată care acceptă autorizarea Trezoreriei în condițiile legislației în vigoare”, a declarat ministrul Finanțelor Publice, Anca Dragu.

„MasterCard are o tradiție în colaborarea fructuoasă cu guvernele și autoritățile din jurul lumii pentru dezvoltarea și implementarea de proiecte cu impact pozitiv la nivelul contribuabililor și a economiilor. Licențierea Trezoreriei Statului ca acceptator de plăți cu cardurile MasterCard sau Maestro reprezintă o premieră mondială și suntem mândri că astfel ne alăturăm autorităților în demersurile lor de creștere a gradului de fiscalizare a economiei, cu ajutorul mijloacelor de plată electronice”, a adăugat Cosmin Vladimirescu, manager general al MasterCard pentru România.

În perioada următoare, MasterCard va realiza implementarea tehnică, care va dura maximum trei luni.

Completare a prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Potrivit prevederilor pct. 36²⁹ din Legea nr. 358/2015 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2015 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și a Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, articolul 465, alineatul (2) din Codul fiscal a fost completat cu alineatul (21), cu următorul cuprins:

„În cazul unui contribuabil care deține mai multe terenuri situate în intravilanul aceleiași unități/subdiviziuni administrativ-teritoriale, suprafața de 400 m² prevăzută la alin. (2) se calculează o singură dată, prin însumarea suprafețelor terenurilor, în ordine descrescătoare”.

Aceste prevederi sunt aplicabile de la data de 1 ianuarie 2016. În consecință, exemplele de calcul a impozitului pe teren de la punctele 83 și 84 din Hotărârea Guvernului nr. 1/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal nu vor fi luate în considerare de către autoritățile locale.

Ministerul Finanțelor Publice menționează în comunicatul de presă că, în prezent, este în curs de elaborare un proiect de modificare a H.G. nr. 1/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul

fiscal, în care sunt prezentate exemple de calcul a impozitului pe terenurile amplasate în intravilan, înregistrate la altă categorie de folosință decât de cea de terenuri cu construcții, conform modificării legislative mai sus menționate.

Situații în care contribuabilii pot fi declarați inactivi de organele fiscale

Ca urmare a modificării Legii nr. 207 / 2015 privind Codul de procedură fiscală, începând cu data de 1 ianuarie 2016, contribuabilul sau plătitorul persoană juridică sau orice entitate fără personalitate juridică este declarat/ă inactiv/ă și îi sunt aplicabile prevederile din Codul fiscal privind efectele inactivității dacă se află în una dintre următoarele situații:

- a) nu își îndeplinește, pe parcursul unui semestru calendaristic, nicio obligație declarativă prevăzută de lege;
- b) se sustrage controalelor efectuate de organul fiscal central prin declararea unor date de identificare a domiciliului fiscal care nu permit organului fiscal identificarea acestuia;
- c) organul fiscal central constată că nu funcționează la domiciliul fiscal declarat;
- d) inactivitatea temporară înscrisă la registrul comerțului;

- e) durata de funcționare a societății este expirată;
- f) societatea nu mai are organe statutare;
- g) durata deținerii spațiului cu destinația de sediu social este expirată.

Practic, cele mai des apărute situații care pot conduce la declararea societății ca inactivă sunt (i) expirarea duratei mandatului administratorilor societății și (ii) expirarea duratei sediului societății. Cu privire la literele d)-g) de mai sus, în baza unei proceduri, Oficiul Național al Registrului Comerțului comunică ANAF informații despre contribuabilii sau plătitorii care se află în vreuna din situațiile menționate, în vederea demarării de către ANAF a procedurii de declarare a inactivității acestora.

Pentru a evita declanșarea de către organele fiscale a unei astfel de proceduri, vă recomandăm să verificați dacă vă aflați într-una din situațiile mai sus menționate (ex.: chiar dacă ați încheiat un act adițional de prelungire a duratei spațiului cu destinație sediu social, vă rugăm să aveți în vedere că acesta trebuie înregistrat la Registrul Comerțului) sau dacă există iminența unei astfel de situații.

Informații noi pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice

Ministerul Finanțelor Publice și-a extins site-ul oficial și a creat o nouă rubrică: [Evoluția comerțului exterior](#).

Scopul este acela de a prezenta o evaluare periodică a

evoluției economiei naționale care să ofere repere pentru dinamica veniturilor bugetare și suport pentru analiza eficienței și impactului cheltuielilor bugetare, având în vedere dinamismul ridicat și riscurile ce se manifestă pe plan internațional.

Informațiile și analizele publicate de Institutul Național de Statistică, Eurostat, Comisia Națională de Prognoză etc. vor fi prezentate sintetic astfel încât să sprijine politica bugetară a ministerului.

Tabelele standardizate vor fi actualizate săptămânal.

ICCJ – Stabilirea taxelor vamale prin determinarea valorii mărfurilor importante în baza prevederilor art. 3 din Acordul privind aplicarea art. VII al GATT. Condiții

Legislație relevantă:

Codul Vamal al României, art. 57 alin. (1) și (2) și art. 58 alin. (1)

Stabilirea noilor valori în vamă în baza art.3 din Acordul privind aplicarea art. VII GATT este eronată în condițiile în care societatea importatoare a depus documente justificative privind valoarea reală a mărfii importate, documente confirmate de experți și care au fost prezentate atât pe

durata controlului cât și în cadrul consultațiilor la care obligă Acordul privind aplicarea art. VII al GATT.

Decizia nr. 1444 din 20 martie 2014

Prin sentința nr. 263 din 10 septembrie 2012, Curtea de Apel Oradea-Secția comercială și de contencios administrativ și fiscal admis acțiunea formulată de reclamanta SC MG, în contradictoriu cu pârâții Direcția Regională pentru Accize și Operațiuni Vamale Cluj, Autoritatea Națională a Vămile și Ministerul Finanțelor Publice – Agenția Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală a Finanțelor Publice Bihor, anulând atât Decizia nr. 481/04.11.2010 emisă de Ministerul Finanțelor Publice – Agenția Națională de Administrare Fiscală- Direcția Generală a Finanțelor Publice Bihor, cât și Decizia pentru regularizarea situației nr. 16.658/27.08.2010 privind obligațiile suplimentare de plată stabilite de controlul vamal, precum și Procesul-verbal de control nr. 16.657/27.08.2010, emise de D.R.A.O.V. Cluj; pârâții au fost obligați la plata sumei de 6.684,3 lei cu titlu de cheltuieli de judecată în favoarea reclamantei, reprezentând onorariu avocat, onorariu expert și taxe de timbru.

Pentru a hotărî astfel, instanța a reținut, în esență, că prin Decizia nr.418/04.11.2010 emisă de pârâta Direcția Generală a Finanțelor Publice Bihor a fost respinsă ca neîntemeiată contestația formulată de reclamanta SC MG împotriva Deciziei pentru regularizarea situației nr. 16.658/27.08.2010 privind obligațiile suplimentare stabilite de controlul vamal și a procesului-verbal de control nr. 16.657/ 27.08.2010, prin care s-au stabilit în sarcina societății reclamante, obligații suplimentare de plată la bugetul de stat (datorii vamale) în sumă totală de 824.904 lei reprezentând: 11.466 lei taxa vamale; 573 lei – comision vamal; 224.923 lei accize; 92.774 lei – TVA și 495.168 lei majorări de întârziere aferente.

Cu privire la situația de fapt, Curtea de apel a reținut că,

în perioada 2005 – 2006 SC MG din Oradea a importat pe baza a 95 de declarații vamale de import peste 1.400 de arme de vânătoare, tir sportiv și de autoapărare, muniție și accesorii fabricate de producători consacrați pe piața mondială din Rusia, Cehia, Germania, Finlanda și SUA pentru care în scopul diminuării drepturilor vamale plătite la import, prin intermediul firmei H din Ungaria, armele au fost cumpărate de aceasta firmă și revândute apoi către SC MG la prețuri mult diminuate (chiar cu 50% față de prețul de achiziție, pentru majoritatea bunurilor accizabile), micșorând astfel valoarea în vamă declarată la import.

S-a mai arătat în considerentele sentinței atacate că, în urma verificărilor efectuate și potrivit documentelor primite de la autoritatea vamală maghiară, organele vamale au constatat că firma H din Ungaria a achiziționat armele și le-a revândut către SC MG la prețuri mult diminuate față de cele de achiziție, precum și că 2 dintre proprietarii firmei H din Ungaria, respectiv MZ și MG sunt în același timp asociați la SC MG deținând câte 25% din părțile sociale, rezultând că cele două societăți sunt legate în sensul Acordului privind aplicarea art. VII al GATT 1994, societatea declarând în mod eronat autorității vamale, prin înscrierea la rubrica 7.a) din declarațiile pentru valoarea în vamă, faptul că vânzătorul și cumpărătorul nu sunt legați în sensul art. 15.4 din acord.

Prin urmare, organele de control au considerat neacceptabilă valoarea în vamă declarată pentru armele importate de la firma din Ungaria și au procedat la determinarea noilor valori în vamă pentru aceste mărfuri, în baza prevederilor art. 3 din Acordul privind aplicarea art. VII al GATT, respectiv prețuri similare cu prețurile importate, obținute în urma studierii bazei de date proprii a Autorității Naționale a Vămiror, a datelor relevante din surse externe publice și în urma efectuării de controale vamale la alte societăți care au importat mărfuri identice sau similare, stabilind că SC MG datorează la bugetul de stat diferențe de taxe vamale în sumă

de 11.466 lei, comision vamal în sumă de 573 lei, accize în sumă de 224.923 lei și taxa pe valoarea adăugată în sumă de 92.774 lei.

Curtea de apel a reținut că organele fiscale au constatat că SC MG nu și-a îndeplinit obligația de a declara la import că vânzătorul și cumpărătorul sunt persoane legate, situație în care, prin excepție, valorile de tranzacție ale armelor din tranzacțiile dintre cele două firme legate putea fi acceptată de organele vamale numai dacă aceasta ar fi demonstrat că aceste valori sunt apropiate de cele ale altor vânzări de mărfuri identice sau similare către cumpărători nelegați, fapt de asemenea neîndeplinit de către societate, în conformitate cu dispozițiile art.1 lit. f) și art. 3 lit. a) și b) din Acordul GATT.

Judecătorul fondului a reținut că organele de control vamale au stabilit noile valori în vamă în baza prevederilor art. 3 din Acordul GATT, procedând la determinarea valorilor unitare recalculat pentru tipurile de arme importate pentru care valorile în vamă nu au fost acceptate, au recalculat drepturile vamale de import și au stabilit prin Decizia pentru regularizarea situației privind obligațiile suplimentare stabilite de controlul vamal nr. 16.658/ 27.08.2010 că SC MG datorează la bugetul de stat diferențe de taxe vamale în sumă de 11.466 lei, comision vamal în sumă de 573 lei, accize în sumă de 224.923 lei și taxa pe valoarea adăugată în sumă de 92.774 lei.

S-a apreciat că nu poate fi reținută invocarea de către societatea reclamantă a prescripției extinctive, prevăzute de art.91 Cod procedură fiscală, cu privire la recalcularea valorilor în vamă pentru bunurile importate anterior datei de 27 august 2010, data dresării procesului-verbal de control și a deciziei pentru regularizarea situației, deoarece, după cum, în mod corect s-a menționat în decizia de soluționare a contestației administrative, termenul de prescripție este suspendat de la data începerii primei inspecții fiscale,

inclusiv pe perioada până la refacerea controlului, fiind aplicabile prevederile art.100 alin.1 și 2 din Legea nr.85/2006 privind Codul vamal al României, coroborate cu prevederile art.90 alin.2, devenit art.92 alin.2 din OG nr.92/2003 privind Codul de procedură fiscală.

Curtea de apel a constatat că, având în vedere două expertize tehnice, întocmite de către experții AV (expert evaluator) și ML (expert arme), care au concluzionat că armele achiziționate de SC MG de la furnizorul H din Ungaria, în perioada 2005 – 2006, nu diferă semnificativ față de valorile de piață, valoarea declarată în vamă la momentul importurilor, a fost foarte apropiată de valoarea de tranzacție corespunzătoare, către cumpărători nelegați, de mărfuri identice sau similare, respectiv cu valoarea în vamă a mărfurilor identice sau similare.

Prin urmare, instanța a apreciat că societatea reclamantă a depus documente justificative privind valoarea reală a armelor, confirmate prin expertiza de specialitate efectuată, fiind greșită stabilirea de către organul vamal a noilor valori în vamă, în baza prevederilor art.3 din Acordul GATT, adică pe baza-prețurilor de referință obținute în urma studierii bazei de date proprii a ANV, a datelor relevante din surse externe publice, precum și a datelor obținute din efectuarea de controale la alte societăți care au importat mărfuri identice sau similare, prelucrate sau centralizate într-un dosar al prețurilor, sinteza acestora pentru mărfurile importate fiind cuprinsă în anexa nr.4, celelalte afirmații privind agenții economici fiind confidentiale potrivit art.41 alin.2 din Legea nr.86/2004 privind Codul Vamal al României.

A mai reținut instanța că determinarea valorilor în vamă, prin actele administrative contestate este îndoielnică, în condițiile în care la un interval de numai 3 luni, aceasta s-a diminuat de la suma de 1.114.972 lei, la suma de 824.905 lei (prin luarea în considerare, la reverificare a chitanței vamale nr. 142864 din 11 octombrie 2006 la determinarea

prețurilor pentru un număr de 197 arme din cele importate).

De asemenea, pe durata reluării controlului, în cadrul consultărilor, societatea reclamantă a prezentat ca și dovezi suplimentare: răspunsul IGP – Direcția Arme Explozivi și Substanțe Periculoase nr. 295488/SA/MR/28.08.07.2010, care comunica prețurile la arme identice sau similare, în perioada litigioasă chitanța nr. 677682/11.10.2006 obținută de la persoana fizică EL, chitanța 191/A/23.12.2006 obținută de la persoana fizică TA, pliantul de la F International, nici una nefiind luată în considerare.

Pe de altă parte, deși reclamanta s-a adresat organului vamal cu solicitarea de a-i pune la dispoziție baza de date proprii a ANV, a datelor relevante din surse externe publice, precum și cele obținute în urma efectuării de controale vamale la alte societăți care au importat mărfuri identice sau similare, în perioada 2005 – 2006, fără a aduce atingere dreptului de proprietate intelectuală ori industrială, precum și principiului concurenței loiale, societatea reclamantă a fost refuzată prin răspunsul nr. 14651 din 6 august 2010, fiind încălcată obligația instituită prin Acordul GATT, respectiv atunci când valoarea în vamă nu poate fi determinată pe baza valorii tranzacționale, autoritatea vamală și importatorul trebuie să se consulte prin schimbul de informații pentru a găsi baza valorilor prin aplicarea dispozițiilor art.2 și 3.

În fine s-a observat că organul vamal a ignorat principiile generale din Acordul GATT, care obligă la găsirea unui sistem echitabil, uniform și neutru, de evaluare în vamă a mărfurilor care exclude utilizarea în vamă a unor valori arbitrare sau fictive, care recunoaște că baza evaluării în vamă ar trebui să fie, pe cât posibil, valoarea de tranzacție, respectiv că valoarea în vamă ar trebui să fie stabilită după criterii simple și echitabile, compatibile cu practica comercială și că procedurile de evaluare ar trebui să fie de aplicare generală, fără distincție între sursele de aprovizionare.

Împotriva sentinței pronunțată de Curtea de Apel Oradea, au declarat recurs Direcția Generală a Finanțelor Publice Bihor(în prezent *Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Cluj Napoca*) în nume propriu și pentru Agenția Națională de Administrarea Fiscală precum și Direcția Regională pentru Accize și Operațiuni Vamale Cluj (preluată de *Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Cluj Napoca*) în nume propriu și pentru Autoritatea Națională a Vămirilor (preluată de Agenția Națională de Administrarea Fiscală), criticând sentința pentru nelegalitate și netemeinicie.

Prin cererea de recurs formulată de pârâta Direcția Generală a Finanțelor Publice Bihor, în nume propriu și în reprezentarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală , întemeiată în drept pe dispozițiile art. 304¹ Cod procedură civilă, a fost criticată soluția primei instanțe atât pe fondul pricinii cât și pe aspectul obligării sale la plata cheltuielilor de judecată.

După expunerea rezumativă a situației de fapt, recurenta a arătat că pentru soluționarea cauzei sunt relevante prevederile art. 77 (1) și (2) din Legea nr. 141/1997, menținute prin dispozițiile art. 57(1) și (2) și art. 58(1) din Legea nr. 86/2006 privind Codul Vamal al României, coroborate cu prevederile art. 1 din Acordul GATT, în raport de care valoarea în vamă a mărfurilor importate este valoarea de tranzacție, adică prețul efectiv plătit sau de plătit, la care se adaugă elementele de cheltuieli suportate de cumpărător efectuate pe parcurs extern și care nu au fost incluse în valoarea în vamă, pe bază de documente, declarată de importator printr-o declarație pentru valoarea în vamă care se depune împreună cu declarația de import, aceasta fiind regula generală care se aplică dacă vânzătorul și cumpărătorul nu sunt persoane legate în sensul prevederilor Acordului, condiție neîndeplinită în cazul de față de către contestatoare.

Față de regula de bază așa cum a fost definită, SC MG nu și-a îndeplinit obligația de a declara la import că vânzătorul și cumpărătorul sunt persoane legate, situație în care, prin excepție, valorile de tranzacție ale armelor din tranzacțiile dintre cele două firme legate putea fi acceptată de organele vamale numai dacă acestea ar fi demonstrat că aceste valori sunt apropiate de cele ale altor vânzări de mărfuri identice sau similare către cumpărătorii nelegați, fapt de asemenea neîndeplinit de către societate, în conformitate cu dispozițiile art.1 lit.f) și art. 3 lit.a) și b) din Acordul GATT. Ca atare, organele de control vamal au stabilit noile valori în vamă în baza prevederilor art. 3 din GATT și au stabilit prin Decizia pentru regularizarea situației privind obligațiile suplimentare nr. 16.658/27 august 2010 că intimata-reclamantă datorează la bugetul de stat diferențe de taxe vamale, comision vamal, accize și TVA.

În legătură cu afirmațiile contestatoarei privind anexele la procesul verbal atacat s-a precizat că de fapt anexa 4 este tabelul centralizator al prețurilor de referință, după cum reiese din procesul verbal, fiind o sinteză a dosarului prețurilor de tranzacție format de organele vamale din documentele comerciale privind importuri derulate de alți agenți economici, astfel că este normal să cuprindă și alte tipuri de arme decât cele importate, dar și arme identice sau similare, față de anexa 5 care cuprinde tipurile de arme importate a căror valoare în vamă nu a fost acceptată datorită prețurilor de cumpărare diminuate de furnizorul maghiar (anexa 2) și nu toate armele importate.

S-a reiterat că excepția prescripției extinctive invocată de reclamantă nu este întemeiată, așa cum s-a argumentat în drept și în fața primei instanțe.

Referitor la modalitatea în care diferite tipuri de arme de tir sportiv sau de vânătoare, pistoale cu gaze sau cu bile, au fost comparate între ele sau între categorii, organele de control au prezentat în detaliu caracteristicile

acestora în anexe și chiar dacă aceste caracteristici nu sunt aceleași în toate privințele, situație în care armele ar fi fost identice, le consideră produse similare, regăsindu-se și pe pagina de internet a contestatoarei încadrate la același secțiuni cu cele în care au fost cuprinse de organele vamale.

S-a mai arătat că pe toată durata verificărilor efectuate contestatoarea a avut posibilitatea de a furniza documente sau orice alte date și informații în vederea stabilirii valorilor în vamă, ca dovadă că la reverificare a fost luată în considerare chitanța vamală nr. 142864/11 octombrie 2006.

În privința majorărilor de întârziere în sumă totală de 495.904 lei aferente taxelor vamale, comisionului vamal, accizelor și TVA, recurenta a arătat că acestea rămân de plată în sarcina intimatului potrivit principiului de drept „accessorium sequitur principale”, în raport de debitul principal și că ele au fost calculate conform art. 115(1) și 116 (1) – devenite art. 119(1) și 120(1) din OG nr.92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale Legii nr. 210/2005.

S-a apreciat totodată că în mod greșit prima instanță a obligat Direcția Generală a Finanțelor Publice Bihor la plata cheltuielilor de judecată către reclamantă, aceste cheltuieli nefiind justificate.

Recurentele Direcția Regională pentru Accize și Operațiuni Vamale Cluj și Autoritatea Națională a Vămile au apreciat, la rândul lor, că se impune modificarea sentinței pronunțate de Curtea de Apel Oradea în sensul respingerii în tot a acțiunii formulate de SC MG și a exonerării autorității vamale de la obligația suportării cheltuielilor de judecată, arătând, în esență, că hotărârea instanței de fond nu cuprinde motivele de fapt și de drept care i-au format convingerea și de asemenea nu cuprinde nici

motivele pentru care au fost înlăturate apărările în fapt și în drept formulate de aceste autorități. Totodată, concluziile celor două rapoarte de expertiză efectuate în cauză au fost însușite de către instanță, fără a mai fi cenzurate.

În dezvoltarea motivelor de recurs s-a arătat că organele de control au considerat neacceptabilă valoarea în vamă declarată pentru armele importate de la firma din Ungaria și au procedat la determinarea noilor valori în vamă pentru aceste mărfuri în conformitate cu art. 3 din Acordul privind aplicarea art. VII al GATT, respectiv prețuri similare pentru produsele importate, obținute în urma studierii bazei de date proprii a ANV, a datelor relevante din surse externe publice și în urma efectuării de controale vamale la alte societăți care au importat mărfuri identice sau similare. În îndeplinirea obiectivului de a se găsi valori în vamă rezonabile pentru mărfuri identice sau similare cu cele supuse controlului s-a solicitat societății intime, pe toată durata controlului, să furnizeze toate dovezile suplimentare, documente/informații, însă răspunsul acesteia nu a fost concludent, fiind depuse adresa nr. 295488/SA/MR/28 iulie 2010 a IGP București (care conține date mult prea generale), chitanța vamală nr.677682/11 octombrie 2006 (pe care echipa de control a luat-o în considerare la determinarea prețurilor la un număr de 197 de arme dintre cele circa 1500 importate), chitanța vamală nr. 142891/23 decembrie 2006 (care se referă la un tip de armă diferit, nefiind luată în considerare), un pliant de la F (nerelevant pentru că nu este vorba de un furnizor de arme dintre cele supuse verificării).

La stabilirea noilor valori în vamă autoritatea vamală a avut în vedere art. 57 și 58 din Legea nr. 86/2006, art. 1 lit.f) și art. 3 lit.a) și b) din Acordul GATT.

Referitor la probatoriul administrat în cauză, respectiv expertizele tehnice și alte facturi, chitanțe depuse de

reclamantă, recurenta a apreciat că s-a urmărit de către reclamantă a proba că, în realitate, valoare de tranzacție între aceasta și societatea H din Ungaria s-ar încadra în prevederile art. 1 lit.f) pct.i) din Acordul GATT, însă acestea nu-și găsesc aplicația în cauză deoarece facturile/chitanțele în discuție sunt emise după aderarea României la Uniunea Europeană, moment de la care nu se mai poate vorbi de importuri/exporturi , ci de achiziții intracomunitare.

De altfel, subliniază recurentele, prin modul în care au fost formulate și încuviințate obiectivele expertizelor, este discutabilă obiectivitatea concluziilor experților care nu exprimă o opinie proprie ci se limitează la a analiza strict probele indicate de contestatoare.

Recurentele insistă în afirmația că valoarea de tranzacție stabilită între societatea intimată și societatea H din Ungaria este mult diminuată față de valoarea de tranzacție stabilită între acesta din urmă și furnizorii proprii pentru aceeași marfă, încălcând astfel orice principiu economic și chiar și rațiunea de a fi a oricărui comerciant – generare de profit.

Este evident că valoarea de tranzacție a fost direct influențată de legătura între cele două societăți în vederea subevaluării bunurilor pentru care legislația națională stabilește un nivel ridicat al impozitelor și taxelor (ex. armele de vânătoare- nivelul accizei 100%).

Dispozițiile art. 57 din Legea nr. 86/2006 arată în mod expres ce cheltuieli de iau în considerare alături de valoarea de tranzacție pentru stabilirea valorii în vamă (cheltuieli generate de transport, încărcare/descărcare și asigurarea pe parcurs extern).

Ca urmare a determinării valorilor unitare recalculate pentru tipurile de arme importate pentru care valorile în

vamă nu au fost acceptate, s-au recalculat drepturile vamale de import și s-a stabilit că intimata-reclamantă datorează la bugetul de stat diferențe de taxe vamale, comision vamal, accize și TVA.

Întrucât obligațiile de plată sunt datorate de la data nașterii datoriei vamale, respectiv de la data de înregistrare a declarațiilor de punere în liberă circulație a mărfurilor, s-au calculat și accesoriile aferente în temeiul art. 119(1) și art. 120(1) din OG nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, al Legii nr. 210/2005 și art. 590 lit.b) din HG nr.707/2006 privind aprobarea Regulamentului de aplicare a Codului Vamal al României.

În privința cheltuielilor de judecată s-a arătat, pe de o parte că față de cele expuse nu sunt justificate câtă vreme nu s-a răsturnat prezumția de legalitate a actelor administrative atacate, iar pe de altă parte că acestea sunt disproporționate de mari comparativ cu complexitatea cauzei.

Examinând cauza prin perspectiva obiectului ei, a normelor legale aplicabile, a probatoriului administrat, *Înalta Curte reține că sunt neîntemeiate criticile formulate de autoritățile recurente, astfel că va respinge recursurile, pentru cele ce vor fi punctate în continuare.*

Reclamanta SC MG s-a adresat instanței de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel Oradea pentru anularea Deciziei nr. 481/4noiembrie 2010 a DGFP Bihor prin care s-a respins contestația administrativă împotriva Deciziei pentru regularizarea situației nr. 16658/27 august 2010 privind obligațiile suplimentare stabilite de controlul vamal și a Procesului verbal de control nr.16657/27 august 2010, contestând obligațiile suplimentare de plată –datorii vamale în cuantum total de 824.904 lei, din care taxe vamale -11.466 lei, comision vamal -573 lei, accize -294.923 lei, TVA-92.774 lei și majorări de întârziere aferente.

Starea de fapt generatoare a prezentului litigiu nu a fost obiectul vreunei controverse, fiind redată în detaliu în considerentele sentinței recurate, astfel că nu va mai fi reluată, fiind însă necesar a se arăta că organele de control vamal au considerat neacceptabilă valoarea în vamă declarată pentru armele importate de la firma H Ungaria, procedându-se în consecință la determinarea noilor valori în vamă pentru aceste mărfuri prin aplicarea art. 3 din Acordul pentru aplicarea art. VII GATT 1994, mai exact pe baza prețurilor de referință obținute din studiul bazei de date proprii a ANV, a datelor relevante din surse externe publice (prelucrate și actualizate în Anexa 4 la procesul verbal de control contestat), precum și a datelor obținute din controalele efectuate la alte societăți care au importat mărfuri identice sau similare (date confidențiale conform art. 41 alin.2 din Legea nr. 86/2006 privind Codul Vamal al României). Ca urmare a determinării valorilor unitare recalculate pentru tipurile de arme importate pentru care valorile în vamă nu au fost acceptate s-au recalculat drepturile vamale de import, stabilindu-se obligațiile suplimentare ale reclamantei către bugetul statului prin Decizia pentru regularizarea situației nr. 16.658/27 august 2010. Determinarea noilor valori în vamă a fost justificată de autoritățile pârâte prin faptul că revânzarea de către firma din Ungaria către societatea reclamantă s-a făcut la prețuri mult diminuate față de cele la care au fost achiziționate, precum și prin faptul că SC MG nu și-a respectat obligația de a declara că vânzătorul și cumpărătorul sunt persoane legate în sensul art. 15.4 din Acordul privind aplicarea art. VII al GATT, rezultând clar că cele două societăți sunt legate întrucât 2 dintre proprietarii firmei H Ungaria sunt și asociați la SC MG, deținând câte 25% din părțile sociale.

În evaluarea acțiunii în anulare cu care a fost investită, prima instanță a înlăturat, în mod corect, ca neîntemeiată excepția prescripției extinctive cu privire la

recalcularea valorilor în vamă pentru bunurile importate anterior datei de 27 august 2010 când a fost încheiat procesul verbal de control și s-a emis decizie pentru regularizarea situației, reținându-se incidența art. 100 (1) și (2) din Legea nr. 85/2006 privind Codul Vamal al României coroborat cu art. 90(2), devenit art. 92(2) din OG nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, în condițiile în care termenul de prescripție este suspendat de la data începerii primei inspecții fiscale, inclusiv pe perioada până la refacerea controlului.

În acest context, critica recurentelor DGFP Bihor și ANAF pe acest aspect al prescripției nu mai are obiect.

În analiza aspectelor de fond se reține că instanța fondului a pronunțat o soluție judicioasă, prin raportare la probele administrate și anume la înscrisurile depuse la dosar și la concluziile rapoartelor întocmite de expertul evaluator bunuri mobile și de expertul armurier, precum și la prevederile Acordului privind aplicarea art. VII GATT, concluzionând, motivat, că în mod greșit organele de control vamal au uzat de prevederile art. 3 din Acordul menționat pentru determinarea noilor valori în vamă și pe cale de consecință la recalcularea drepturilor vamale de import și la stabilirea de obligații fiscale suplimentare în sarcina SC MG.

Într-adevăr, faptul că vânzătorul și cumpărătorul sunt persoane legate în sensul Acordului privind aplicarea art. VII GATT nu constituie prin el însuși un motiv pentru recalcularea drepturilor vamale, dispozițiile legale la care fac trimitere recurentele-pârâte, respectiv art. 77(1) și (2) din Legea nr. 141/1997, menținute prin art. 57(1) și (2) și art. 58(1) din Legea nr. 86/2006 privind Codul Vamal, statuând că valoarea în vamă a mărfurilor este valoarea de tranzacție.

Judecătorul fondului a apelat la dispozițiile art. 201(1) Cod procedură civilă, solicitând în cauză, la cererea

reclamantei, părerea unor specialiști având în vedere specificitatea litigiului, iar concluziile celor doi experți au fost împărtășite cu o argumentare pertinentă, astfel că nu pot fi primite afirmațiile recurentelor privind lipsa de obiectivitate a experților și, în final, a instanței de judecată.

Ambii experți desemnați în cauză au stabilit, pe baza înscrisurilor din dosar, a tabelului centralizator depus de Regionala Vamală Cluj, că prețurile armelor achiziționate de SC MG de la furnizorul din Ungaria, în perioada 2005-2006, nu diferă semnificativ față de valorile de piață, fiind sesizate doar mici abateri față de prețurile statistice, nesemnificative. În aceste condiții, s-a reținut că valoarea declarată în vamă la momentul importurilor a fost foarte apropiată de valoarea de tranzacție corespunzătoare, către cumpărătorii nelegați, de mărfuri identice sau similare, respectiv cu valoarea în vamă a mărfurilor identice sau similare.

Stabilirea noilor valori în vamă în baza art.3 din Acordul privind aplicarea art. VII GATT este eronată în condițiile în care societatea reclamantă a depus documente justificative privind valoarea reală a armelor, documente confirmate de experți, și care au fost prezentate atât pe durata controlului cât și în cadrul consultațiilor la care obligă Acordul privind aplicarea art. VII GATT, între acestea și adresa –răspuns nr. 295488/SA/MR/2010 prin care Inspectoratul General al Poliției Române –Direcția de Arme, Explozivi și Substanțe Periculoase comunică prețurile la arme identice sau similare, în perioada 2005-2006.

Nu în ultimul rând, în mod just s-a mai subliniat că organul vamal a nesocotit obligația instituită prin Acordul privind aplicarea art. VII GATT ca, atunci când valoarea în vamă nu poate fi determinată pe baza valorii de tranzacție, autoritatea vamală și importatorul să se consulte printr-un schimb de informații pentru a găsi baza valorilor prin

aplicarea art. 2 și 3 din Acord, câtă vreme nu s-a dat curs solicitării societății reclamante de a-i fi pusă la dispoziție baza de date proprii a ANV, a datelor relevante din surse externe publice, precum și a celor obținute în urma unor controale vamale la alte societăți care au importat mărfuri identice sau similare, în perioada 2005-2006, fără a aduce atingere dreptului de proprietate intelectuală ori industrială, așa cum rezultă din refuzul explicit nr. 14651/6 august 2010.

S-a constatat, așadar, că dezlegarea dată de Curtea de Apel Oradea –Secția a II-a civilă, contencios administrativ și fiscal este corectă și legală și că nu există motive pentru reformarea sentinței.

ICCJ – Consilier județean asociat la o societate comercială cu capital privat

Legislație relevantă:

- Legea nr. 161/2003, art. 90 alin. (1)

Potrivit art. 90 alin.(1) din Legea nr. 161/2003, consilierii județeni care au calitatea de asociați la societățile comerciale cu capital privat nu pot încheia contracte de prestări servicii cu instituțiile aflate în subordinea sau autoritatea consiliului județean, încălcarea acestor dispoziții atrăgând, în condițiile art.92 alin.(1) din aceeași lege, încetarea de drept a mandatului la data încheierii contractului.

Ipoteza legală avută în vedere de legiuitor ca fiind generatoarea stării de incompatibilitate în reglementarea art. 90 alin. (1) din Legea nr. 161/2003 presupune cu necesitate deținerea de către persoana vizată a calității de consilier județean la momentul încheierii contractului, această concluzie excluzând, prin urmare, de la aplicare, aceste dispoziții, situația în care contractul a fost încheiat anterior momentului începerii mandatului de consilier județean, pentru protejarea imparțialității și transparenței deciziei administrative în acest ultim caz, Legea nr.161/2003 legiferând alte soluții juridice de natură a determina sancționarea încălcărilor legii, cum este, spre exemplu, conflictul de interese.

Decizia 1500 din 21 martie 2014

Prin cererea înregistrată sub nr.821/42/2012 din data de 9.10.2012 la Curtea de Apel Ploiești, reclamantul PJ a solicitat anularea Raportului de evaluare nr.0957/G/II/2012 întocmit de Agenția Națională de Integritate la data de 20.09.2012.

În motivarea cererii, reclamantul a arătat că este eronata constatarea încălcărilor regimului juridic al incompatibilităților și regimului juridic al conflictelor de interese.

Privitor la regimul juridic al incompatibilității, a arătat reclamantul dispozițiile art.90 alin.1, art.91 alin.1 din Legea nr.161/ 2003, din care rezultă, coroborând condițiile impuse prin cele doua texte normative că este prohibita încheierea contractelor menționate în art.90 cu instituțiile/ regiile/ societățile indicate numai după validarea mandatului de ales local (art.91 alin.1).

S-a susținut că din raportul de evaluare întocmit de pârâtă rezultă că validarea mandatului său de consilier județean a avut loc la 17.07.2008, iar contractul s-a încheiat la

19.06.2008, anterior validării mandatului.

A precizat reclamantul că art.90 alin.1 din Legea nr.161/2003 interzice expres doar încheierea contractelor, nu și executarea obligațiilor asumate prin acestea; în cazul său, contractul a fost încheiat înainte de validarea mandatului și doar executat ulterior, ceea ce nu este interzis prin norma menționată.

Privitor la regimul juridic al conflictelor de interese, a arătat reclamantul că acesta este dedus din interpretarea art.46 din Legea nr.215/2001 raportat la art.75 și art.77 din Legea nr.363/2004. Art.46 alin.1 – în vigoare la data apariției pretinsului conflict de interese, se referă la “consilierul local, care fie personal, fie prin soț/ soție/ afini sau rude până la gradul al patrulea, are un interes patrimonial în problema supusă dezbaterilor consiliului local”, evident norma legală nu-i este aplicabilă, având după 17.07.2008 calitatea de consilier județean; și varianta citată în Raport la pag.7 prin care sintagma “consilierul local” este substituită cu “alesul local” se referă tot la membrii consiliilor locale, art.46 făcând parte din Capitolul II „Consiliile locale – Secțiunea 3 – Funcționarea consiliului local”.

1.2. Întâmpinarea formulată în cauză

Pârâta Agenția Națională de Integritate a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea cererii ca neîntemeiată.

Pe fondul Raportului de evaluare nr.40957/G/II/ 20.09.2012 privind existența stării de incompatibilitate, pârâta a arătat că din analiza documentelor și a informațiilor solicitate și primite în scopul desfășurării activității de evaluare, a rezultat că mandatul de consilier județean a fost validat la data de 17.07.2008, prin Hotărârea Consiliului Județean nr. 73/17.07.2008.

Potrivit informațiilor primite de la Oficiul Național al Registrului Comerțului, reclamantul a fost identificat ca deținând calitatea de asociat la S.C. BM SRL, J15/814/2006 .

Consiliul Județean Dâmbovița a transmis că, în perioada 2008 – 2009, a achitat către S.C. BM SRL prin Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, suma de 9300 lei reprezentând contravaloarea unor produse și servicii, conform Contractului de prestări servicii nr. 11780/09.06.2008, prelungit prin actul adițional nr. 161/08.12.2008. Astfel, s-au depus un număr de 15 facturi fiscale, însumând 9300 lei, emise de S.C. BM SRL către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița, reprezentând contravaloarea serviciilor clinice și medicina muncii, facturi achitate prin ordine de plată.

Raportul nu menționează către ce capitol bugetar s-au direcționat sumele prin care a fost suplimentat bugetul D.G.S.S.P.C. prin cele două H.C.J., fiind cunoscut că disciplina financiară impune utilizarea sumelor bugetare pe capitole bugetare distincte; trebuia să se probeze că sumele alocate prin cele două H.C.J. erau destinate plății către furnizorul de servicii S.C. BM SRL și că aceasta destinație era evidentă din Proiectul de hotărâre supus aprobării și din raportul compartimentului de specialitate ce fundamenta Proiectul de hotărâre.

A mai precizat că potrivit prevederilor art.91 alin.1 teza I starea de incompatibilitate intervine numai după validarea mandatului și conform dispozițiilor art.92 alin 2 din Legea nr.161/ 2003 “Consilierii locali și consilierii județeni care au contracte încheiate cu încălcarea art.90 au obligația ca, în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, să renunțe la contractele încheiate”, astfel încât reclamantul avea obligația legală ca după validarea în funcția de consilier județean să se supună regimului juridic al incompatibilităților impuse acestei funcții și să renunțe la contractele de prestări servicii încheiate cu nerespectarea

prevederilor art.90 din Legea nr.161/2003.

Este adevărat că societatea în care reclamantul are calitatea de asociat a încheiat contractual de prestări servicii clinice și de medicină a muncii nr.11782/ 09.06.2008, anterior numirii în funcția de consilier județean, însă potrivit art.92 din Legea nr.161/2003 reclamantul avea obligația să se supună regimului juridic al incompatibilităților impuse funcției de consilier județean și să renunțe la contractele de prestări servicii încheiate cu nerespectarea prevederilor art.90 din Legea nr.161/2003. Mai mult decât atât, reclamantul nu a denunțat contractul și a ales să îl prelungească printr-un act adițional, nr.161/ 08.12.2008. prelungind astfel și starea de incompatibilitate în care acesta s-a aflat.

Pe fondul Raportului de evaluare nr.40957/G/II/ 20.09.2012 privind existența conflictului de interese, pârâta a arătat faptul că reclamantul deține calitatea de asociat la S.C. BM SRL, societate care a încheiat cu Consiliul Județean Dâmbovița prin Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului contractul de prestări servicii nr.11780/ 09.06.2008, prelungit prin actul adițional nr.161/ 08.12.2008.

Reclamantul, în calitate de consilier județean în cadrul Consiliului Județean Dâmbovița, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, întrucât a participat la deliberarea și adoptarea, votând "pentru", a Hotărârilor Consiliului Județean nr.136/ 14.11.2008 privind rectificarea bugetului propriu al județului pe anul 2008 și nr.144/ 09.12.2008 privind rectificarea bugetului propriu al județului pe anul 2008, prin care s-au realizat, indirect, foloase materiale pentru sine, contrar dispozițiilor art. 46 din Legea administrației publice locale nr.215/2001; Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița este instituție în subordinea Consiliului Județean Dâmbovița și a funcționat în anul 2008, în baza bugetului alocat prin Hotărârile Consiliului Județean Dâmbovița.

Prin Sentința nr.13/ 21.01.2013 Curtea de Apel Ploiești a admis acțiunea formulată de reclamantul PJ în contradictoriu cu pârâta Agenția Națională de Integritate și a anulat Raportul de evaluare nr.409597/G/11/ 20.09.2012 încheiat de pârâtă. Totodată, s-a luat act că reclamanta a solicitat cheltuielile de judecată pe cale separată.

Pentru a pronunța această sentință prima instanță a reținut că starea de incompatibilitate intervine numai după validarea mandatului, potrivit art.91 alin.1, iar Contractul de prestări servicii nr.11780/ 9.06.2008 a fost încheiat anterior validării mandatului de consilier județean, nu a existat o stare de incompatibilitate.

În ceea ce privește conflictul de interese, prima instanță a apreciat că reclamantul nu s-a aflat în conflict de interese, din înscrisurile depuse la dosar rezultă că bugetul inițial al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița pentru anul 2008 a prevăzut la capitolul 68.02 cod 20.14 suma de 43 mii lei, această sumă a fost suplimentată prin Hotărârile Consiliului Județean Dâmbovița nr.136/ 14.11.2008 și nr.144/ 09.12.2008, ajungând la 63 mii lei, însă suma pentru care a fost suplimentat bugetul prin Hotărârile Consiliului Județean, la a căror adoptare a participat reclamantul, nu a fost folosită la finanțarea contractului nr.11780/ 9.06.2008, împrejurare față de care în mod neîntemeiat și nelegal s-a constatat de către pârâtă încălcarea dispozițiilor art.46 din Legea nr.215/2001, art.75 și art.77 din Legea nr.393/2004.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs pârâta Agenția Națională de Integritate.

În motivele de recurs s-a susținut că reclamantul s-a aflat în stare de incompatibilitate, întrucât avea încheiat cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița, instituție aflată în subordinea Consiliului Județean Dâmbovița, Contractul de prestări servicii nr.11780/

09.06.2008, iar ulterior, la 17.07.2008, a fost validat în calitate de consilier județean, astfel că avea obligația de a renunța la contractul încheiat.

A arătat recurenta că, prin faptul că intimatul nu a renunțat la contractul încheiat, care producea efecte și după validarea mandatului, acesta s-a aflat în stare de incompatibilitate.

Recurenta a considerat că instanța de fond a interpretat greșit existența actului adițional, întrucât contractul s-a încheiat pentru perioada iunie – decembrie 2008, însă acesta s-a derulat și ulterior, până la eliberarea în totalitate a avizelor medicale.

În ceea ce privește conflictul de interese, s-a menționat că reclamantul a participat la adoptarea Hotărârilor nr.136/ 14.11.2008 și nr.144/ 09.11.2008 privind rectificarea bugetului propriu al județului pentru anul 2008, obținând astfel indirect foloase materiale.

S-a menționat că astfel au fost nesocotite prevederile art.46 din Legea nr.215/2001 și art.77 din Legea nr.393/2004.

Înalta Curte, examinând motivele de recurs, sentința primei instanțe, notele scrise depuse de intimat, legislația aplicabilă, constată că recursul este nefondat potrivit considerentelor ce se vor expune în continuare.

Prin raportul de evaluare întocmit de Agenția Națională de Integritate la data de 20.09.2012, s-a concluzionat că reclamantul PJ, consilier județean în cadrul Consiliului Județean Dâmbovița, a încălcat regimul juridic al incompatibilităților, în sensul că societatea BM la care era asociat, a încheiat contractul de prestări servicii nr.1178/ 9.06.2008, prelungit prin actul adițional nr.161/ 8.12.2008, cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița.

Prin același raport s-a reținut că PJa nesocotit și regimul

conflictului de interese, întrucât a participat la adoptarea hotărârilor consiliului județean prin care s-a suplimentat bugetul D.G.A.S.P.C. Dâmbovița.

Înalta Curte arată că obiectul analizei judiciare din prezenta cauză îl constituie legalitatea raportului de evaluare întocmit de Agenția Națională de Integritate, sub aspectul stării de incompatibilitate și al conflictului de interese.

Prima instanță a reținut în mod just că reclamantul nu s-a aflat în stare de incompatibilitate, argumentele aduse fiind întemeiate pe normele legale aplicabile stării de fapt existente în cauză.

Firma S.C. BM, în cadrul căreia intimatul avea calitatea de asociat, a încheiat cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița contractul de prestări servicii nr.11780/ 9.06.2008 în vederea executării de servicii medicale de medicina muncii, pentru perioada iunie – decembrie 2008, invitația de participare la procedura de achiziție fiind transmisă la 23 mai 2008.

Mandatul de consilier județean al reclamantului-intimat a fost validat prin Hotărârea nr.73/ 17.07.2008. Potrivit art.90 alin.1 din Legea nr.161/2003, consilierii județeni care au calitatea de asociați la societățile comerciale cu capital privat nu pot încheia contracte de prestări servicii cu instituțiile aflate în subordinea sau autoritatea consiliului județean.

Sanțiunea pentru încheierea unui contract în condițiile art.90 din Legea nr.161/2003 este reglementată de art.92 alin.1 din aceeași lege, în sensul că încheierea contractului de către un consilier județean atrage *încetarea de drept a mandatului la data încheierii contractului*.

Din interpretarea acestui text de lege rezultă că unui consilier județean îi încetează calitatea de consilier la data încheierii contractului, aceasta însemnând că persoana

respectivă se află în exercitarea mandatului, pentru că un mandat nu poate înceta înainte de a fi obținut.

Încheierea unui contract în timpul mandatului este de natură a atrage încetarea de drept a mandatului, pentru că atunci intervine starea de incompatibilitate.

În ceea ce privește contractele încheiate anterior începerii mandatului, acestea nu pot conduce la starea de incompatibilitate, pentru că legiuitorul se referă la *încălcarea dispozițiilor art.90*, ceea ce înseamnă o acțiune care se desfășoară în timpul exercitării mandatului, corespunzătoare scopului Legii-cadru nr.161/2003 și Legilor nr.215/ 2001 și nr.393/2004, care reglementează administrația publică locală și statutul aleșilor locali.

Trebuie precizat că scopul instituirii incompatibilităților este acela de a evita obținerea unor avantaje care ar putea conduce la apariția unui conflict de interese, dispozițiile legale fiind circumscrise scopului legii, acela de a se asigura imparțialitatea, transparența deciziei administrative și preponderența, chiar supremația interesului public.

Or, în situația unui contract încheiat anterior obținerii mandatului de consilier județean nu poate fi pusă în discuție încălcarea principiilor exercitării funcțiilor și demnităților publice, pentru că la data încheierii contractului, persoana nu îndeplinea o funcție a cărei exercitare ar fi împiedicat obținerea contractului.

Pentru situația în care după încheierea unui contract între o persoană care ulterior a devenit consilier județean, apar elemente ce ar putea conduce la încălcarea imparțialității, a transparenței deciziei administrative, prin Legea nr.161/2003 au fost legiferate alte soluții juridice de natură a determina sancționarea încălcărilor legii, cum este, spre exemplu, conflictul de interese.

Înalta Curte apreciază că ipoteza reglementată de art.90

alin.2 din Legea nr.161/2003, text invocat, de asemenea, pentru argumentarea stării de incompatibilitate, nu are legătură cu situația de fapt reținută de A.N.I. în cauza prezentă.

Textul art.92 alin.(2) se referă la încetarea contractelor încheiate de consilierii județeni în condițiile art.90 din Legea nr.161/ 2003, adică a acelor contracte încheiate de societățile comerciale la care un *consilier județean* are calitatea de asociat *până la data intrării în vigoare a legii*.

Din interpretarea textului, prin metoda gramaticală, sistematică și logică, se concluzionează că legiuitorul a avut în vedere în cadrul acestei teze normative, situația în care la data intrării în vigoare a Legii nr.161/2003, un consilier județean aflat în această funcție încheiase un contract cu o instituție(...) aflată în subordinea consilierului juridic.

Această normă a avut caracter tranzitoriu, pentru că ipoteza normei se referă la contracte încheiate în timpul mandatului de consilier juridic, anterior intrării în vigoare a legii, dispoziția privește încălcarea interdicțiilor cuprinse în art.90 și obligația de a renunța la contract, sancțiunea incompatibilității și a conflictului de interese urmând a fi dedusă din ansamblul reglementării, adică relativ determinată.

Structura normei de drept demonstrează că art.90 alin.2 nu se referă la contracte încheiate *anterior* intrării în mandatul de consilier, pentru că textul folosește sintagma „consilierii județeni care au contracte încheiate”, ceea ce implică în mod necesar existența calității de consilier la data încheierii contractului.

În ceea ce privește susținerea Agenției Naționale de Integritate, privind încheierea unui act adițional la contract, după intrarea în mandatul de consilier, respectiv adresa nr.161/ 08.12.2008, trebuie precizat că aceasta reprezintă o solicitare a S.C. BM de prelungire a Contractului

nr.11780/ 09.06.2008, care nu a fost materializată.

Dimpotrivă, instituția achizitoare, prin rezoluție, nu a avizat încheierea actului adițional.

Înalta Curte concluzionează că în raport de situația de fapt existentă în cauză și legislația incidentă, raportul de evaluare, sub aspectul stării de incompatibilitate, este nelegal, motiv pentru care în mod legal prima instanță l-a anulat.

Referitor la conflictul de interese, dedus din participarea la adoptarea Hotărârii nr.136/2008 prin care s-a suplimentat bugetul consiliului județean, cu suma de 5000 lei și Hotărârea nr.144/ 09.12.2008 prin care s-a suplimentat bugetul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului cu suma de 10.000 lei, se constată că reclamatul nu s-a aflat în conflict de interese, așa cum în mod just a apreciat și instanța de fond.

Conflictul de interese este definit legal în cuprinsul art.71 din Legea nr.161/2003, ca reprezentând situația în care persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit Constituției și altor acte normative.

Participarea la adoptarea unei hotărâri de consiliu prin care se suplimentează bugetul unei instituții, se poate circumscrie noțiunii de interes patrimonial, numai că în fiecare caz în parte interesul patrimonial trebuie dovedit.

În cauză, din analiza celor 2 hotărâri Anexa II, se observă că s-a majorat bugetul D.G.S.A.P.C. Dâmbovița la capitolul „bunuri și servicii, capitolul 68.02 – asistența socială”, subcapitolele privind asistența socială în caz de invaliditate, pentru familie și copii, alte cheltuieli pentru asigurări și asistența socială, aspecte relevate și în rapoartele serviciului buget al Consiliului Județean

Dâmbovița.

Din examinarea anexelor rezultă că s-a majorat bugetul pentru materiale, lenjerie, reparații, etc.

Mai mult, D.G.S.A.P.C. Dâmbovița a comunicat că sumele alocate prin Hotărârea nr.136/2008 și Hotărârea nr.144/2008, la Cap. 68.02 cod 20.14 nu au fost folosite pentru finanțarea contractului nr.11780/ 09.06.2008.

De altfel, trebuie precizat că atunci când o autoritate publică organizează o procedură de achiziție, sumele necesare finanțării sunt deja afectate cu acest titlu prin bugetul existent la data inițierii procedurii.

În speță, procedura s-a inițiat în luna mai 2008, astfel că la acea dată trebuia să existe capitol bugetar cu această destinație.

Ca urmare a împrejurării că sumele aprobate prin hotărârile consiliului județean nu au fost utilizate pentru finanțarea contractului încheiat de societatea unde reclamantul avea calitatea de asociat, acesta nu s-a aflat în conflict de interese când a participat la vot.

Având în vedere considerentele expuse, în baza art. 312 Cod procedura civilă, recursul a fost respins ca nefondat, sentința primei instanțe fiind legală și temeinică.

Modificări recente ale Legii concurenței

În Monitorul Oficial a fost publicată Legea nr. 347 din 23 decembrie 2015 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a

Guvernului nr. 31/2015, pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996 (denumită în continuare „Legea”), ce aduce schimbări importante legislației în vigoare până la această dată. Astfel, modificările introduse de Legea în discuție vizează atât aspecte de ordin administrativ și financiar, cât și aspecte legate de procedura de investigare a posibilelor practici anticoncurențiale.

Prin urmare, Art. 34 din legea concurenței este completat cu alin. 21 , 6 și 7. Primul dintre acestea acordă Consiliului Concurenței posibilitatea de a folosi, în cadrul investigațiilor, date sau acte ce provin de la alte autorități ori instituții publice. Cu titlu exemplificativ, autoritatea de concurență va avea posibilitatea de a obține informații / documente de la Oficiul Național al Registrului Comerțului sau autoritatea fiscală. Cel de-al doilea alineat menționat anterior preia prevederile din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 și înlesnește, în același timp comunicarea dintre autoritățile române de concurență și Comisia Europeană sau alte instituții similare din celelalte țări membre ale Uniunii Europene. Alin. 7 al aceluiași articol 34 completează alin. 6, în sensul că autoritatea română de concurență poate transmite, la rândul său, informații confidențiale către alte entități similare din state membre ale UE, cu condiția ca acestea din urmă să respecte caracterul confidențial al informațiilor primite, să utilizeze datele numai în domeniul concurențial și exclusiv în scopul declarat.

Prin Lege se introduce art. 34¹ , care instituie o nouă categorie de subiecți de drept denumiți generic avertizori de concurență. Dețin calitatea de avertizori de concurență acele persoane fizice care furnizează Consiliului Concurenței, din proprie inițiativă, informații referitoare la posibile încălcări ale legii concurenței. Având în vedere calitatea acestor persoane fizice și raportul de muncă cu societatea angajatoare care este suspectată de practici anticoncurențiale, autoritatea de concurență protejează

identitatea avertizorului și îl exonerează în mod expres pe acesta de răspunderea pentru o posibilă încălcare a obligației de confidențialitate prevăzută de legislația muncii în vigoare, prin instituirea unei excepții de la aceasta.

Un nou articol introdus prin Lege, este art. 351, care reglementează procedura desfășurării interviurilor de către inspectorii de concurență, în cursul investigațiilor, cu privire la posibilele fapte anticoncurențiale. Prin urmare, orice persoană fizică sau juridică care și-a exprimat acordul în acest sens, poate oferi o declarație inspectorilor de concurență, prin orice mijloace, inclusiv pe cale electronică, care va fi consemnată într-un proces-verbal semnat de toți participanții. O altă modificare de interes este cea referitoare la relația dintre client, în calitate de întreprindere investigată și avocatul său. Astfel, comunicările dintre întreprinderea vizată și avocat, realizate în cadrul și în scopul exclusiv al exercitării dreptului la apărare al întreprinderii, respectiv după sau anterior deschiderii procedurii administrative, cu condiția ca aceste comunicări să aibă legătură cu obiectul procedurii, nu pot fi folosite ca probă în cursul procedurilor desfășurate de Consiliul Concurenței.

Un ultim aspect de reținut este acela că prin Art. 55 alin. 2-4, Legea reglementează instituția recunoașterii săvârșirii faptei anticoncurențiale, care face obiectului unei investigații. Astfel, întreprinderea poate formula o cerere expresă prin care să recunoască fapta anticoncurențială și să declare cuantumul maxim al amenzii pe care este dispusă să o plătească fie înainte de comunicarea raportului de investigație, fie înainte de audierile în Plenul Consiliului Concurenței. În situația în care întreprinderea formulează recunoașterea clară și neechivocă a faptei anticoncurențiale înainte de emiterea raportului de investigație, autoritatea de concurență va institui o procedura simplificată în vederea finalizării investigației.

Recunoașterea expresă a faptei anticoncurențiale și acolo unde este cazul, oferirea de remedii în vederea înlăturării cauzelor încălcării legii concurenței, conduce la diminuarea sancțiunii amenzii cu un procent cuprins între 10% și 30% din nivelul de bază determinat conform Instrucțiunilor. Nivelul amenzii va fi diminuat inclusiv când acesta este stabilit la minimul prevăzut de lege, fără ca amenda să fie mai mică de 0,2% din cifra de afaceri realizată în anul financiar anterior sancționării. În ipoteza în care Consiliul Concurenței nu acceptă termenii solicitării adresate de întreprindere, acesta nu va acorda reducerea amenzii, iar recunoașterea formulată nu va fi utilizată ca element probatoriu nici în cadrul procedurii administrative ca urmare a audierilor, nici în cadrul procedurii de contencios administrativ.

Dacă, ulterior recunoașterii, întreprinderea introduce o acțiune în anularea deciziei Consiliului Concurenței, în privința aspectelor care fac obiectul recunoașterii, aceasta va pierde beneficiul diminuării amenzii, în sensul că instanța de judecată nu va ține cont de acesta și va soluționa cauza, stabilind și amenda în consecință. O situație particulară este cea a subiecților investigației, care beneficiază de aplicarea politicii de clemență, fără însă a fi exonerati de răspunderea pecuniară. În cazul recunoașterii faptei anticoncurențiale, aceștia vor beneficia de o reducere aplicată cuantumului amenzii diminuat ca urmare a aplicării procedurii clemenței, fără ca prin aceste diminuări să se depășească 60% din nivelul determinat, conform Instrucțiunilor privind individualizarea sancțiunilor.

ICCJ – Acțiune în contencios administrativ. Justificarea interesului

Legislație relevantă:

Legea nr. 554/2004, art. 2 alin. (1) lit.p)

În considerarea realizării unui drept subiectiv viitor și previzibil, după cum se indică în art. 2 alin.(1) lit.p) din Legea contenciosului administrativ, caracterul litigios al dreptului de proprietate nu poate afecta interesul legitim al presupusului proprietar de a se adresa instanței de contencios administrativ în vederea anulării actului prin care s-a atestat dreptul de proprietate în favoarea altei persoane.

Decizia nr. 1216 din 11 martie 2014

Prin acțiunea formulată pe rolul Curții de Apel Ploiești – Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, reclamantul CIA, în contradictoriu cu pârâții Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri și SC C SA, a solicitat anularea parțială a Certificatului de atestare a dreptului de proprietate seria M03 nr.7425/14.04.2002 pentru suprafața de 2.500 mp, situat în Ploiești, str. Rezervoarelor F.N. inclus în suprafața de 13.315 mp.

În motivarea acțiunii, s-a arătat că reclamantul a cumpărat dreptul litigios asupra terenului în suprafață de 2.500 mp de la BM, că aceasta din urmă dobândise imobilul prin certificatul de moștenitor din 26.05.1977, iar defunctul său tată îl obținuse prin actul de schimb transcris sub nr. 5/68 de Notariatul Județean Prahova.

A mai arătat că, în anul 2008, dorind să efectueze operațiunile de cadastru și intabulare, a constatat că terenul

se află în posesia pârâtei SC C SA.

A menționat că, ulterior, a promovat o acțiune în revendicare, constituindu-se dosarul nr.2378/105/2009 în care s-a efectuat o expertiză topografică de expert SF, prin care s-a constatat că terenul în litigiu se găsește în posesia societății pârâte, conform certificatului de atestare a cărui anulare o solicită.

Prin întâmpinare, pârâtul MECMA a invocat excepția de inadmisibilitate a acțiunii, motivat de faptul că reclamantul nu a îndeplinit procedura prealabilă conform art. 7 alin. 3 din legea contenciosului administrativ și art. 109 alin. 2 Cod procedură civilă, susținându-se că, în situația în care o atare procedură a fost îndeplinită, termenul de 6 luni curge de la momentul cumpărării drepturilor litigioase, respectiv 23.09.2010, dreptul de proprietate asupra terenului fiind intabulat.

S-a mai invocat de același pârât excepția tardivității acțiunii, susținându-se că aceasta a fost promovată cu depășirea termenului prevăzut de art. 11 alin. 1 și 2 din Legea nr. 554/2004, iar pe fond a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

Pârâta SC C SA a formulat întâmpinare, prin care a invocat excepția de inadmisibilitate a acțiunii, susținând că procedura administrativă prealabilă a fost efectuată de reclamant cu depășirea termenului prevăzut de art. 7 alin. 1 din Legea 554/2004, CIA luând cunoștință de certificatul de atestare a dreptului de proprietate la 23.08.2010, cu prilejul autentificării contractului de cumpărare drepturi litigioase.

Societatea a mai invocat și excepția tardivității acțiunii, arătând că nu a fost respectat termenul prevăzut de art. 11 alin. 1 și 2 din Legea nr. 554/2004, excepția autorității de lucru judecat raportat la sentința civilă 482/22.03.2007 pronunțată de Tribunalul Prahova, prin care IE, IG, IM și SC au obținut despăgubiri sub forma unor măsuri reparatorii prin

acordarea de acțiuni, conform titlului VII din Legea nr. 247/2005, precum și excepția prescripției achizitive, întrucât deține posesia și folosința acestui teren încă din 1979, deci de peste 30 de ani.

În ședința publică din 3.10.2011, instanța a pus în discuția părților excepția inadmisibilității și a tardivității acțiunii, invocate de cele două pârâte prin întâmpinări, excepții respinse, potrivit considerentelor din încheierea din 5.10.2011, excepția autorității de lucru judecat invocată de pârâta SC C SA fiind respinsă prin încheierea din 14.11.2011.

Totodată, prin încheierea din 14.11.2011 s-a dispus ca excepția prescripției achizitive să fie unită cu fondul.

Prin sentința nr. 306 din 24 septembrie 2012, Curtea de Apel Ploiești – Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a respins, ca neîntemeiată, acțiunea formulată de reclamantul CIA, în contradictoriu cu pârâții Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri și SC C SA.

De asemenea, a respins, ca neîntemeiată, excepția prescripției achizitive invocată de pârâta SC C SA, în contradictoriu cu reclamantul CIA.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de fond a apreciat ca fiind neîntemeiată susținerea reclamantului potrivit căreia terenul dobândit prin cumpărarea dreptului litigios are un alt amplasament, constatând că actul de schimb trecut în registrul de transcripțiuni nr. 5 din 21.02.1968 nu are nicio schiță de plan care să evidențieze dimensiunile laturilor și configurația acestora, singurele repere fiind str. xxxx și proprietatea lui PE, aceste vecinătăți fiind evocate și de martorul GE.

În teren a fost identificată proprietatea lui PE, în prezent PA, aceasta a fost reconstituită de expertul desemnat, conform planului 63/1979, procedându-se în acest mod la evidențierea pe schița de plan a terenului reclamantului, respectiv

suprafața de 2.500 mp, identificată prin punctele de contur precizate mai sus de expertul VM.

Instanța de fond a reținut că în favoarea societății pârâte s-a emis certificatul de atestare a dreptului de proprietate asupra terenurilor seria M03 nr.7425 din 17.04.2002, prin care s-a atestat că terenul în suprafață de 13.315 mp situat pe raza localității Ploiești este proprietatea exclusivă a pârâtei, teren ce a fost identificat pe schița de plan de expert VM, conturul 1.2.3.4.5,6,7,8,9,10,1, fiind situat pe str. xxxx cu vecinătățile precizate de același expert, pe teren existând construcții cu destinația de birouri, grup social, centrală, atelier, magazie, precum și parcare, certificatul fiind emis în baza documentației prevăzute de HG nr.834/1991.

Anterior, terenul a fost dat în administrarea societății pârâte, fostă Întreprinderea de Transport Jiței, prin Decretul nr.73/1979, prin care a fost scoasă din producția agricolă definitiv, fără expropriere, suprafața de 2.691 mp și expropriată suprafața de 9.259 mp, iar pentru suprafața de 2.691 mp a fost emisă Decizia nr.914 din 4.05.1979 de Consiliul Local Ploiești.

Întreaga suprafață de teren, ce a făcut obiectul Decretului nr.73/1979, măsoară 11.950 mp, perimetrul a,b,7,c,d,8,e,f,g,h,i,j,a, conform constatărilor expertului VM, iar cele două parcele de 2.691 mp evidențiate atât în Decretul nr.73/1979, cât și în Decizia nr.914/1979 se suprapun în parte, după cum a concluzionat același expert, astfel că prin Decizia nr.914/1979, terenul dat în administrarea pârâtei are o întindere de 1.071 mp.

Întreaga suprafață de teren pentru care s-a atestat dreptul de proprietate în favoarea SC C SA a făcut obiectul scoaterii definitive din circuitul agricol, conform Decretului 73/1979, iar suprafața de 9.259 mp a făcut și obiectul exproprierii, potrivit aceluiași act normativ, identificarea în teren a

imobilului și evidențierea pe schița de plan realizându-se în conformitate cu planul 63/1979, anexă la decret.

Prima instanță a constatat că procedura prevăzută de HG nr. 834/1991, prin care s-a atestat dreptul de proprietate în favoarea societății comerciale, a fost respectată întru totul de SC C SA. În același timp, instanța a reținut că din actele ce dovedesc succesiunea proprietarilor rezultă că terenul pretins proprietatea reclamantului, în privința identității căruia există incertitudine, nu se suprapune peste parcela de 803 mp, inclusă în suprafața de 11.950 mp, ce a făcut obiectul Decretului nr. 73/1979.

În privința excepției prescripției achizitive, instanța a reținut că societatea nu poate invoca în același timp două modalități de dobândire a dreptului de proprietate, câtă vreme i s-a atestat dreptul de proprietate conform art.20 alin.(2) din Legea nr. 15/1990.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs în termen legal reclamantul CIA. Recurentul-reclamant a invocat, în drept, dispozițiile art. 304 pct.9 Cod procedură civilă, solicitând modificarea sentinței în sensul anulării parțiale a certificatului de atestare a dreptului de proprietate, pentru terenul de 2.500 mp sau, cel puțin, pentru terenul în suprafață de 803 mp identificată de expertul desemnat în cauză; în subsidiar a cerut casarea sentinței și trimiterea cauzei spre rejudecare pentru refacerea raportului de expertiză.

Motivându-și calea de atac exercitată, recurentul a reiterat argumentele din acțiunea judiciară, susținând că:

- la data încheierii contractului de vânzare-cumpărare drepturi litigioase nu a cunoscut că SC C SA beneficia de un certificat de atestare a dreptului de proprietate;
- nu s-a ținut seama de expertiza efectuată de expertul

SF din care rezultă că terenul său nu a fost niciodată expropriat, aflându-se în posesia pârâtei la momentul actual și că sunt edificate clădiri pe acesta;

- certificatul de atestare s-a emis abuziv, deși statul nu avea nici un drept de proprietate, doar în considerarea faptului că era un teren viran;
- raportul de expertiză efectuat în cauză conține constatări contradictorii care nu au fost în măsură să edifice instanța; în schimb nu s-a ținut seama de opinia expertului consilier BN care a concluzionat că terenul recurentului se regăsește în totalitate în suprafața ocupată de SC C SA.

Prin întâmpinarea înregistrată la 27 februarie 2014, intimata SC C SA a solicitat respingerea recursului părții adverse, reiterând principalele considerente ale sentinței.

În esență, intimata a subliniat că reclamantul nu a reușit să demonstreze că terenul în suprafață de 2.500 mp este încorporat în suprafața de 13.315 mp cu privire la care i s-a atestat dreptul de proprietate.

Examinând sentința atacată prin prisma criticilor recurentului, a apărărilor din întâmpinare, a concluziilor scrise formulate de recurentul-reclamant, cât și sub toate aspectele, în temeiul art. 304¹ Cod procedură civilă, Înalta Curte constată că nu există motive pentru modificarea ori casarea acesteia.

Recurentul-reclamant CIA a investit instanța de contencios administrativ cu o acțiune având ca obiect anularea parțială a unui act administrativ individual: certificatul de atestare a dreptului de proprietate asupra terenurilor seria M 03 nr. 7425 emis la data de 17 aprilie 2002 de Ministerul Industriei și Resurselor, afirmând că autoarea sa cu titlu particular (vânzătoarea dreptului litigios) BM a

fost proprietara terenului în suprafață de 2.500 mp situat în Ploiești, str. Rezervoarelor, F.N., încorporat în suprafața totală de 13.315 mp deținută de SC C SA.

Pe baza unui amplu probatoriu, ce a inclus: înscrisuri, interogatoriu, declarații de martori, expertiza topo, curtea de apel a ajuns la concluzia că actul administrativ atacat a fost emis cu respectarea procedurii prevăzute de HG 834/1991. Totodată a punctat că poziționarea terenului în litigiu, în contextul inexistenței unor repere suficiente, în interiorul suprafeței proprietatea SC C SA este incertă, așa încât reclamantul nu a probat existența unei vătămări în dreptul său de proprietate, conform art. 1, 8 și 18 din Legea nr. 554/2004.

Soluția primei instanțe este legală, fiind împărtășită și de instanța de control judiciar.

Reevaluând probele administrate pentru a răspunde la criticile formulate de recurenți, Înalta Curte reține următoarele:

Recurentul-reclamant a dobândit dreptul litigios ce face obiectul Dosarului nr. 2378/105/2009 aflat pe rolul Tribunalului Prahova-Secția civilă (a cărei judecată este suspendată la acest moment în temeiul dispozițiilor art. 244 pct.1 Cod procedură civilă) prin contractul autentificat la nr.2016/23 august 2010.

Potrivit contractului, dreptul litigios cumpărat de la BM, reclamantă în acțiunea în revendicare imobiliară în contradictoriu cu pârâta SC C SA, este limitat la suprafața de *„2.400 mp, teren situat în Ploiești, str. xxxx, județul Prahova”*.

Ca urmare, invocarea unui pretins drept de proprietate asupra unei suprafețe mai mari (2.500 mp) nu are nici un suport.

Distinct de aceasta, chestiunea existenței dreptului de proprietate este discutabilă. În contextul în care potrivit certificatului de moștenitor nr. 1811/1976/26.05.1977 eliberat de Notariatul de Stat Județean Prahova, dobândirea terenului în discuție de către moștenitoarea minoră BM era condiționată de obținerea autorizației prevăzute de art. 46 din Legea nr. 59/1974 cu privire la fondul funciar, autorizație care nu există, apare explicabilă nemenționarea acesteia în *„Tabelul cuprinzând proprietarii ale căror terenuri (...) se expropriază și se trec în proprietatea statului”* anexă la Decretul Prezidențial nr. 73/1979 ca și pasivitatea extrem de îndelungată (până în anul 2008).

Fără a tranșa problema expusă întrucât aceasta excede limitelor investiției și specializării instanței, Înalta Curte se limitează să constate că recurentul-reclamant nu a demonstrat un drept vătămat, în sensul pe care art. 2 alin.(1) lit. n) din Legea nr. 554/2004 îl conferă acestei sintagme, deși sarcina probei în această privință îi incumbă.

Dacă la acest moment dreptul de proprietate este încă „litigios”, nu se poate nega că recurentul-reclamant a avut totuși un interes legitim de a acționa împotriva actului administrativ prin care s-a atestat dreptul de proprietate al recurenteii-pârâte SC C SA, *„în considerarea realizării unui drept subiectiv viitor și previzibil”*, după cum se indică în art. 2 alin.(1) lit.p) din Legea contenciosului administrativ.

În pofida eforturilor experților topografi, specialiști în geodezie-cadastru, care au prezentat concluzii în această cauză; VM (desemnat de instanță), BN (expert- parte reclamant) și PA (expert -parte pârâtă) încadrarea în plan a terenului în litigiu prezintă un grad ridicat de incertitudine din cauza identificării defectuoase a acestuia în actul de schimb, trecut în registrul de transcripțiuni sub nr. 5/21.02.1968 (fila 15, vol. I, dosar fond), nefiind indicate dimensiunile laturilor pe vecinătăți, configurația, etc.

La data de 17 aprilie 2002 s-a emis de către Ministerul Industriei și Resurselor certificatul de atestare a dreptului de proprietate seria M 03 nr. 7425 prin care s-a atestat dreptul de proprietate exclusivă a societății asupra suprafeței de 13.315 mp, conform planurilor topografice cuprinse în anexele 4 și 5 din documentația de stabilire și evaluare a terenurilor, înregistrată sub nr. 1365 din 8 noiembrie 2001 la Oficiul de Cadastru, Geodezie și Cartografie al Județului Prahova.

Potrivit art. 20 alin.(2) din Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, bunurile din patrimoniul societății comerciale, fostă unitate economică de stat sunt proprietatea acesteia. Ulterior, în aplicarea acestui text legal s-a emis HG nr. 834/1991 privind stabilirea și evaluarea unor terenuri deținute de societățile comerciale cu capital de stat, care, la art. 1, a indicat condițiile de „determinare” a acestor terenuri, respectiv existența lor în patrimoniul societăților comerciale cu capital de stat la data înființării și utilitatea sau necesitatea lor în raport de obiectul de activitate al acestora.

În speță nu s-a contestat îndeplinirea acestor condiții: întreaga suprafață de teren vizată de certificatul de atestare a existat în patrimoniul societății comerciale la înființarea acesteia. Recurenta-pârâtă este succesoarea Întreprinderii de transport țitei prin conducte – Ploiești, care a avut terenul în administrare, parte ca efect al decretului de expropriere menționat, parte urmare Deciziei nr. 914/8 mai 1979 a Consiliului Popular al Județului Prahova. Terenul era împrejmuit pe toate laturile (cu gard de beton sau de metal) conform procesului verbal de delimitare din 17 mai 2000. De asemenea, toți experții topo au confirmat că pe teren sunt edificate construcții specifice activității beneficiarei certificatului.

Verificând documentația care a stat la baza emiterii actului

administrativ Înalta Curte nu decelează nici un motiv de nelegalitate, reținând, ca și judecătorul fondului, că nu există motive pentru a dispune anularea certificatului de atestare a dreptului de proprietate atacat.

Această soluție nu închide însă recurentului-reclamant posibilitatea de a-și valorifica pretinsul drept, ci doar confirmă că titlul pe care se fundamentează dreptul de proprietate al recurenteii-pârâte SC C SA a fost obținut în mod legal.

Revine instanței de drept comun să examineze validitatea titlului recurentului-reclamant și, eventual, să compare titlurile părților spre a-i da preferință celui mai caracterizat.